Qualified Electronic Signature
JULIJA TANKELIŪNAITĖ
2024-04-11 21:26:31 GMT+3
Purpose: Signature

Qualified Electronic Signature
VIRGINIJUS DOVEIKA
2024-04-11 21:35:05 GMT+3
Purpose: Signature

Qualified Electronic Signature
DARIUS GLIAUBICAS
2024-04-11 21:50:00 GMT+3
Purpose: Signature

UAB „SME Bank“

2023 FINANSINIŲ METŲ BANKO FINANSINĖS ATASKAITOS,

PARENGTOS PAGAL TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS, PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE, PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Turinys

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA 3
METINIS PRANEŠIMAS 7
PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA 12
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA 13
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA 14
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA 15
AIŠKINAMASIS RAŠTAS 16

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

UAB SME BANK AKCININKAMS

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome UAB „SME Bank“ (toliau – Bankas) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2023 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita ir tą dieną pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Banko 2023 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusių metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius finansinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, ir tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų (Europos parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 537/2014). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Banko pagal Tarptautinių apskaitos specialistų etikos standartų valdybos išleistą Tarptautinį apskaitos profesionalų etikos kodeksą (įskaitant tarptautinius nepriklausomumo standartus) (toliau – TASESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikėmės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TASESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Tikėtini klientams suteiktų paskolų kredito nuostoliai

Žr. finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto apskaitos politikos skyrius „Vertės sumažėjimas dėl kredito rizikos“ ir „Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas“, „Tikėtinas finansinės priemonės galiojimo laikas“, „Atidėjinio vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos atvaizdavimas“ bei Rizikos valdymo skyrių „Kredito rizika“ ir 10 pastabą „Klientams suteiktos paskolos“ atitinkamai psl. 20, 25-29 ir 37-38.

2023 m. gruodžio 31 d. Banko finansinės būklės ataskaitoje tikėtini kredito nuostoliai sudarė 765 tūkst. eurų (žr. 10 pastabą).

Banko atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos už 2023 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje sudarė 489 tūkst. eurų (žr. 10 pastabą).

Atidėjiniai vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos atspindi tikėtinų kredito nuostolių (TKN) susijusių su suteiktomis paskolomis (pozicijomis) geriausią vadovybės įvertinimą finansinių ataskaitų datą. Į šią sritį susitelkėme nes nustatydama vertės sumažėjimo sumas vadovybė turi priimti sudėtingus ir subjektyvius sprendimus.

Veiksnių pozicijų (1 ir 2 pakopos pagal 9-ame TFAS nustatytą hierarchiją) ir neveiksnių pozicijų (3 pakopa) vertės sumažėjimo vertinimas atliekamas remiantis Banko žiniomis apie kiekvieno konkretaus skolininko aplinkybes ir jų supratimą. Susiję vertės sumažėjimo atidėjiniai yra nustatomi individualiai atliekant diskontuotų pinigų srautų analizę.

Banke ataskaitiniais metais buvo atliktas priežiūros institucijos inspektavimas apėmęs kredito rizikos valdymo ir tikėtinų kredito nuostolių modelio vertinimą bei dėl pirmiau išvardytų priežasčių ir dėl karo Ukrainoje poveikio ekonomikai reikšmingai išaugusio vertinimo neapibrėžtumo laikėme, kad atliekant auditą, suteiktų paskolų vertės sumažėjimas yra susijęs su reikšminga rizika, todėl į šią sritį atkreipėme padidintą dėmesį. Atitinkamai mes manėme, kad ši sritis yra pagrindinis audito dalykas.

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Be kitų audito procedūrų, šioje srityje mes atlikome tokias audito procedūras:

- įgijome supratimą apie Banko ir TKN vertės sumažėjimo metodologiją ir įvertinome, ar ji atitinka 9-ojo TFAS standarto atitinkamus reikalavimus. Atlikdami minėtas procedūras mes nustatėme aktualius metodus prielaidas ir duomenų šaltinius įvertinome, ar šie metodai prielaidos ir duomenys bei jų taikymas yra tinkami, atsižvelgiant į 9-ojo TFAS reikalavimus;
- įgijome supratimą apie 2023-02-08 Lietuvos banko tikslinio patikrinimo atskaitoje pateiktus reikšmingus kontrolės trūkumus dėl TKN modelio taikymo ir kredito rizikos valdymo;
- įgijome supratimą apie Banko kredito komiteto 2024-03-07 atliktą papildomą TKN įverčių perskaičiavimą ir atskleidimą 2023-12-31 finansinėse ataskaitose;
- teikėme paklausimus Banko informacinių technologijų (IT) sričių darbuotojams siekdami įgyti supratimą apie paskolų vertės sumažėjimo procese naudojamas IT programas. Be to įvertinome ir patikrinome Banko duomenų saugumo ir prieigos kontrolės aplinką ir aktualias bendrąsias IT kontroles;
- patikrinome, kaip diegiamos įgyvendinamos ir veikia pasirinktos kontrolės dėl paskolų tvirtinimo apskaitos bei stebėsenos įskaitant, bet neapsiribojant kontrolės dėl paskolos rizikos stebėsenos nuostolių įvykių / įsipareigojimų neįvykdymo nustatymo. Be to patikrinome priskyrimo į veiksnias ir neveiksnias pozicijas tinkamumą pradelstų dienų skaičiavimą ir bendrąjį TKN įvertį;
- įvertinome, ar įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžimas ir skirstymo į pakopas kriterijai buvo nuosekliai taikomi vadovaujantis atitinkamais finansinės atskaitomybės standartais;
- kritiškai įvertinome, ar atsižvelgiant į pagrindinius dokumentus (paskolų bylas) ir diskusijas su vadovybe bei atitinkamų klientų verslo operacijas rinkos sąlygas ir istorines paskolų grąžinimo tendencijas yra kokių nors dalykų, kurie 2023 m. gruodžio 31 d. lemtų priskyrimą 3 pakopai;
- dėl pozicijų, kurios gali būti priskiriamos 3 pakopai mes patikrinome Banko pagrindines prielaidas taikytas apskaičiuojant būsimuosius pinigų srautus tokias, kaip užtikrinimo priemonių vertės (įskaitant turto korekcijos koeficientus) ir realizavimo laikotarpiai. Tikrinome išorės vertinimo ataskaitas rėmėmės Banko vidaus įrodymais ir analizėmis bei viešai prieinamais rinkos sandorių duomenimis;
- remdamiesi taikomų finansinės atskaitomybės standartų reikalavimais įvertinome paskolų vertės sumažėjimo ir su kredito rizika susijusių atskleidimų tikslumą ir išsamumą finansinėse ataskaitose.

Kita informacija

Kitą informaciją sudaro informacija, pateikta Banko 2023 metų metiniame pranešime, tačiau ji neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai finansinėse ataskaitose, arba mūsų žinioms, pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu remdamiesi atliktu darbu pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Banko metiniame pranešime pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų finansines ataskaitas bei ar metinis pranešimas buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Banko metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Banko metinis pranešimas buvo parengtas laikantis LR įmonių atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius finansinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę, ir tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Banko gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Banką ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Banko finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Supratome su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Banko vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Banko gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bankas negalės toliau tęsti savo veiklos.

- Įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Taip pat pateikiame už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu labai retomis aplinkybėmis nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Kiti auditoriaus išvados reikalavimai pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 537/2014.

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu 2022 m. balandžio 29 d. ir audito sutartimi 2022 m. gegužės 2 d. buvome paskirti atlikti Banko 2022 ir 2023 metų finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Banko finansinių ataskaitų auditą visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu atnaujinimas kas 2 metus ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 4 metai.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bankui ir jo audito komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Bankui suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Darius Gliaubicas.

Grant Thornton Baltic UAB
Upės g. 21-1 Vilnius
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001513

Atestuotas auditorius
Darius Gliaubicas[1]
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000594
2024 m. balandžio 11 d.

[1] Elektroninis dokumentas yra pasirašytas elektroniniu parašu turi tokią pat teisinę galią kaip ir pasirašytas rašytinis dokumentas ir yra leistina įrodinėjimo priemonė. Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo auditoriaus išvada.

METINIS PRANEŠIMAS

BENDROJI DALIS

2021 m. Lietuvos rinkoje pradėjo veikti pirmasis skaitmeninis lietuviško kapitalo neobankas verslui – UAB „SME Bank“ (toliau – Bankas). Bankas įkurtas įvertinus smulkaus ir vidutinio verslo finansavimo stoką Lietuvoje – ribotą prieigą prie finansavimo šaltinių bei mažesnes galimybes regionuose veikiantiems verslams gauti pilnavertį bankinių paslaugų ir finansavimo aptarnavimą.

Specializuoto banko licenciją turinčio Banko paslaugos prieinamos visose Baltijos šalyse. Nuo veiklos pradžios Bankas pritraukė daugiau nei 1470 klientų, iš kurių beveik 90% (2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis) turėjo paskolą ir/arba sąskaitą. Banko paskolų portfelis 2023 m. pasiekė 80 mln. eurų, demonstruodamas 27% augimą lyginant su 63 mln. eurų 2022 m.

Stabiliai augantis klientų skaičius rodo smulkaus ir vidutinio verslo įmonių alternatyvaus verslo finansavimo poreikį. Mažoms ir vidutinio dydžio įmonėms (toliau – MVĮ) reikalingi individualūs sprendimai, kurie padeda įsitvirtinti rinkoje, būti lankstesniems, turėti didesnę derybinę galią prieš tiekėjus ar partnerius, sklandžiai vykdyti savo veiklą ir apsidrausti nuo grėsmių, su kuriomis tenka susidurti vykdant ekonominę veiklą.

„SME Bank“ klientas

2023 m. Banko paslaugomis naudojosi prekybos (22%) ir gamybos (13%) sektoriuje veikiančios įmonės, taip pat statybų (13%), transporto ir logistikos (10%), administravimo ir konsultacinėje (8%), nekilnojamojo turto (5%) bei kitose srityse veikiančios įmonės. Didžiąją dalį Banko portfelio sudarė paskolos apyvartiniam kapitalui.

„SME Bank“ ir partneriai

Kaip ir 2022 m., Bankas 2023 m. tęsė bendradarbiavimą su UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA). Ši partnerystė leido smulkiam ir vidutiniam verslui kompensuoti net iki 95% sumokėtų palūkanų bei, po UAB „Žemės ūkio paskolų garantijų fondo“ perorganizavimo ir susijungimo su INVEGA, apėmė individualias garantijas Rusijos agresijos prieš Ukrainą laikotarpiu. 2023 m. Bankas naujai sudarė sutartį dėl skatinamosios finansinės priemonės „Portfelinės garantijos 3“ (toliau – PG3 priemonė) įgyvendinimo. Siekiant suteikti smulkiajam ir vidutiniam verslui daugiau galimybių augti, Bankas taip pat dirbo su Europos investiciniu fondu (toliau – EIF), pagal „InvestEU“ programą, dėl Lietuvos smulkaus ir vidutinio verslo finansavimo. Šiuo bendradarbiavimu verslui sudaromos galimybės pasiskolinti geresnėmis kredito sąlygomis investicijoms į inovacijas, tvarumo projektus, skaitmenizavimą bei gauti mikrofinansavimą iki 50 000 eurų.

2023 m. gruodžio 31 d. išduotų paskolų likutis su EIF garantija sudarė beveik 43 mln. eurų. Pagal PG3 priemonę į portfelį įtrauktų paskolų suma siekė daugiau nei 5,5 mln. eurų, o su INVEGA – kiek daugiau nei 11 mln. Eurų. Šios garantijos suteikė galimybę mažiausiai 300 Lietuvos įmonių gauti geresnes kredito sąlygas ir sparčiau plėstis.

Bankas, bendradarbiaudamas su EIF, prisideda prie tvaraus verslo skatinimo – suteiktas finansavimas smulkiam ir vidutiniam verslui, dėmesį telkiančiam į taršos mažinimą, mokslinius tyrimus, inovacijas, skaitmenizavimo projektus. Taip pat finansuojami projektai, kuriais siekiama plėsti infrastruktūrą neįgaliesiems.

Kaip ir minėta, 2023 m. Bankas ir toliau bendradarbiavo su INVEGA teikiant lengvatines paskolas nuo Rusijos karo Ukrainoje nukentėjusiems ūkininkams ir žemės ūkio bendrovėms. Šia priemone siekta užtikrinti regionų ekonominį stabilumą ir sumažinti sukeltas neigiamas pasekmes Lietuvos ūkininkų ir žemės ūkio bendrovių finansinei būklei. Programos metu buvo išmokėta 14 mln. eurų paramos lėšų daugiau nei 160 klientų (2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis).

2023 m. Bankas sudarė sutartį su „Finnvera“ – Suomijos valstybine finansavimo bendrove. Sutartis sudaryta dėl garantijų, skirtų Suomijos rinkos smulkiesiems verslams. Bankas yra vienintelis užsienio kapitalo bankas, patvirtintas bendradarbiavimui su „Finnvera“.

„SME Bank“ paslaugos

Bankas plėtė bendradarbiavimą su el. komercijos ir el. prekybos platformomis, atverdamas naujas galimybes smulkiam ir vidutiniam verslui. Reaguodamas į el. komercijos verslo augimą ir poreikius bei iššūkius gauti finansavimą, Bankas pradėjo bendradarbiauti su naujos kartos mokėjimų infrastruktūros tiekėju, pasiūlydamas mokėjimų inicijavimo paslaugą verslo klientams ir verslo finansavimą, analizuojant verslo sąskaitų apyvartas.

2023 m. Bankas ženkliai didino investicijas į produktų ir IT sprendimų kūrimą, siekdamas pasirūpinti augančiu verslo poreikiu gauti greitą, lankstų finansavimą ir kitas bankininkystės paslaugas.

Siekiant pagerinti klientų patirtį ir užtikrinti greitus, saugius bei sklandžius mokėjimus, 2023 m. Bankas įdiegė SEPA momentinius mokėjimus, paleido valiutų keitimo paslaugą ir prisijungė prie SWIFT tinklo.

2023 m. Banko pagrindinės veiklos kryptys buvo tokios:

- kreditavimo produktų tobulinimas;
- skaitmeninių ir negrynųjų pinigų paslaugų teikimas;
- kasdienių banko ir mokėjimo paslaugų plėtra, suteikiant klientams galimybę naudoti ir keisti dar daugiau valiutų, vykdyti periodinius mokėjimus ir pan.;
- mobiliosios aplikacijos kūrimas ir diegimas, kuri klientams bus prieinama „Google Play“ ir „Apple Store“ parduotuvėse.

Be naujai diegiamų produktų, Bankas aktyviai tobulino esamas vidines sistemas, siekiant suteikti klientams aktualią informaciją realiuoju laiku apie naudojamus produktus ir diegė naujas saugumo integracijas, leidžiančias atitikti aukščiausius standartus pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos srityje, bei kitus reguliacinius reikalavimus. Be kita ko, siekiant stiprinti kibernetinį saugumą ir Lietuvos finansų sistemos atsparumą, Bankas prisijungė prie Lietuvos banko (LB), Nacionalinio kibernetinio saugumo centro (NKSC), Lietuvos bankų asociacijos (LBA) ir atskirų finansų rinkos dalyvių bendradarbiavimo, keičiantis specialia informacija apie kibernetines grėsmes.

„SME Bank“ veiklos ir finansų apžvalga

2023 m. Bankas uždirbo 7 443 tūkst. eurų palūkanų pajamų (2022 m. – 4 886 tūkst. eurų). Per 2023 m. Bankas suformavo 80 mln. eurų paskolų portfelį (2022 m. – 63 mln. eurų) ir patyrė 473 tūkst. eurų grynojo nuostolio (2022 m. uždirbo 696 tūkst. eurų grynojo pelno). Iš operacijų vertybiniais popieriais Bankas 2023 m. uždirbo 492 tūkst. eurų realizuoto pelno bei 49 tūkst. eurų nerealizuoto pelno, parodyto kitose bendrosiose pajamose. 2023 m. gruodžio 31 d. Bankas buvo pritraukęs 106 mln. eurų klientų indėlių (2022 m. – 85 mln. eurų).

Bankas 2023 m. vykdė visus prudencinius reikalavimus, keliamus kredito įstaigoms. Jis neturi įsigijęs savų akcijų, per ataskaitinį laikotarpį nebuvo jų įsigijęs arba perleidęs. Bankas nėra įsteigęs patronuojamųjų (dukterinių), asocijuotų bendrovių, filialų ar atstovybių, nevykdė mokslinių tyrimų ir plėtros veiklos.

2023 m. gruodžio 31 d. Banko įstatinis kapitalas sudarė 3 500 000 eurų, kuris padalintas į 3 500 000 paprastųjų vardinių akcijų, kurių nominali vertė yra 1 euras (2022 m. – 3 500 000 eurų).

2023 m. Banko atsargos kapitalas papildomai padidintas 1 800 tūkst. eurų (viso atsargos rezervas 2023 m. gruodžio 31 d. – 3 800 tūkst. eurų). Rezervas sukurtas siekiant palaikyti verslo skolinimo apimčių augimą ir stiprinti kapitalo bazę.

2023 m. vasario mėn. Banko vykdančiuoju direktoriumi tapo Virginijus Doveika, kuris, gavus Lietuvos banko leidimą, buvo paskirtas Banko administracijos vadovu.

2024 m. sausio – kovo mėn. Lietuvos bankas vykdė Banko planinį patikrinimą Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos (PPTF) klausimais. Šiuo metu Banko vadovybė, atsižvelgdama į Lietuvos banko patikrinimo metu gautus pastebėjimus, atlieka tam tikrus pokyčius, siekiant gerinti Banko veiklą.

2023 m. spalio 10 d. Lietuvos banko valdybos nutarimu Nr. 03-147 UAB „SME Bank“ buvo pritaikytos poveikio priemonės (įskaitant 170 tūkst. eurų baudą), atsižvelgiant į Lietuvos banko vykdyto patikrinimo už laikotarpį nuo 2021 m. gegužės mėn. iki 2022 m. birželio mėn., rezultatus.

Pasibaigus finansiniams metams neįvyko svarbių įvykių, kurie galėtų turėti įtakos Banko veiklai, jo planams, išskyrus paminėtuosius 22-oje pastaboje.

Informacija apie darbuotojus

Bankas per 2023 m. ženkliai išaugo – lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu Banko darbuotojų skaičius augo 69%. Bankas sustiprino tiek savo vadovų, tiek specialistų komandas, siekdamas suvaldyti su veikla susijusias rizikas.

Darbo užmokestis Banke valdomas vadovaujantis vidiniais atlygio politiką reglamentuojančiais dokumentais, kurie parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais bei suderinti su ES institucijų teisės aktais: Direktyva 2013/36/ES (92 str. 2 d.), EBI Gairėmis dėl patikimos atlygio politikos pagal Direktyvą 2013/36/ES (EBA/GL/2021/04), EBI Gairėmis dėl atlygio politikos ir praktikos, susijusios su mažmeninės bankininkystės produktų ir paslaugų pardavimu ir teikimu (EBA/GL/2016/06) ir kt.

Banke įdiegta atlygio valdymo sistema, kuri apima bazinį darbo užmokestį bei metinį (atskiriems padaliniams ir pareigybėms ir ketvirtinį) kintamąjį atlygį. Kintamasis atlygis negali sudaryti daugiau kaip 100% metinio pastovaus atlyginimo. Detalesnė informacija apie Banko darbuotojams skirtą atlygį bei atlygio politika pateikiama viešai skelbiamoje trečiojo ramsčio (angl. *Pillar 3*) ataskaitoje Banko internetiniame puslapyje https://smebank.lt/veiklos-ataskaitos/.

Darbuotojams draudžiama duoti ir priimti kyšius ar sudaryti sąlygas kyšininkavimui ir korupcijai. Siekdamas užtikrinti tinkamą darbuotojų elgesį ir užkirsti kelią korupcijai, kyšininkavimui ar kitam netinkamam / nederamam elgesiui, Bankas yra patvirtinęs Etikos kodeksą, Kovos su kyšininkavimu ir korupcija politiką, taip pat bent kartą per metus darbuotojams organizuoja šios srities mokymus.

„SME Bank“ veiklos planai ir prognozės

Pagrindinis Banko tikslas – būti patikimu mažų ir vidutinių įmonių finansiniu partneriu, suteikiančiu augimo ir plėtros galimybes kiekvienai MVĮ, nepriklausomai nuo pramonės šakos, geografinės lokacijos ar apyvartos dydžio.

Strateginiame veiklos plane Bankas išskyrė pagrindines savo veiklos kryptis:

- klientų skaičiaus augimą;
- pelningumo užtikrinimą;
- tinkamą rizikos valdymą bei tinkamos atitikties užtikrinimą.

Viena iš svarbiausių Banko veiklos strategijų yra nuolat auginti klientų skaičių. Tai yra esminis faktorius, siekiant Banko ilgalaikio ir tvaraus augimo. Bankas svarsto galimybę prisitraukti klientų kitose rinkose.

Bankui pelningumas yra vienas esminių veiksnių ilgalaikėje ir tvarioje sėkmingo verslo veikloje, užtikrinantis Banko galimybę teikti kokybiškas paslaugas klientams, tvariai auginti kapitalą, investuoti į inovacijas bei plėtrą. Tai leis išlaikyti konkurencinį pranašumą.

Bankas, kaip atsakingas finansų sektoriaus dalyvis, atlieka svarbų vaidmenį ekonomikoje. Tinkamas rizikos valdymas bei tinkamai organizuota atitikties funkcija yra neatskiriama Banko kasdienės veiklos dalis, todėl yra ypač svarbu turėti veiksmingą rizikos valdymo sistemą bei efektyvią atitikties funkciją.

Banko išskirtinumas ir unikalumas – tai pilnai skaitmeninės operacijos, individualūs sprendimai kiekvienam verslui, itin greitas sprendimų priėmimas ir paslaugų prieinamumas 24/7.

VALDYMO ORGANAI

Banko valdymo ir priežiūros organai yra šie: visuotinis akcininkų susirinkimas, Stebėtojų taryba, Valdyba ir administracijos vadovas.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Banko valdymo organas, kuris peržiūri ir tvirtina finansinių ataskaitų rinkinį (įskaitant pelno paskirstymą), sprendžia dėl įstatų pakeitimo, renka Stebėtojų tarybos narius ir sprendžia kitus klausimus, kuriuos įgalina įstatymai ir įstatai.

Stebėtojų taryba

Stebėtojų taryba vykdo Banko veiklos priežiūros funkciją ir prižiūri strateginius Banko veiklos planus. Stebėtojų tarybą sudaro 3 nariai, kuriuos 4 metams renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Pagrindiniai Stebėtojų tarybos uždaviniai apima Valdybos narių rinkimą ir atšaukimą, Banko verslo stebėseną ir kaip jie atitinka įstatymus, įstatus ir akcininkų sprendimus, veiklos planų rengimą ir biudžetus, Valdybos veiklos priežiūrą, nagrinėjant ir tvirtinant Banko metinę finansinę atskaitomybę prieš pateikiant visuotiniam akcininkų susirinkimui, ir kitus įstatymų bei įstatų įgalintus klausimus.

Banko Stebėtojų tarybos nariai yra Marius Svidinskas, Sven Oliver Hein ir Irmantas Kamienas. Kitos jų einamos pareigos pateikiamos žemiau.

Valdyba

Valdyba yra kolegialus valdymo organas, kurį renka Banko Stebėtojų taryba. Šiuo metu Valdybą sudaro 4 asmenys ir jie renkami 4 metų laikotarpiui. Atstovaudama Banko interesams ir prisiimdama atsakomybę už finansinių paslaugų teikimą pagal įstatymus, Valdyba atsakinga už bendro ir kasdienio Banko verslo valdymo priežiūrą, tinkamą verslo organizavimą, organizacinę struktūrą ir funkcijų paskirstymą bei vidaus kontrolės organizavimą, užtikrindama, kad veikla, apskaita ir turto valdymas yra tinkamai kontroliuojami. Dabartiniai valdybos nariai yra: Audrius Milukas, Virginijus Doveika, Ieva Naudžiūnaitė ir Marijana Romanova. Kitos jų einamos pareigos pateikiamos žemiau.

Banko administracijos vadovas

Administracijos vadovą renka ir iš pareigų atleidžia Valdyba. Administracijos vadovas organizuoja kasdienę Banko veiklą, vadovauja Banko veiklai ir ją vykdo, samdo ir atleidžia darbuotojus, sudaro ir nutraukia darbo sutartis bei vykdo kitas funkcijas.

Informacija apie Banko administracijos vadovo, Valdybos narių, Stebėtojų tarybos narių kitas einamas vadovaujamas pareigas

- Stebėtojų tarybos pirmininkas – Marius Svidinskas
  - Pagrindinė darbovietė: UAB „EBV Finance“ – vadovas, valdybos narys.
  - Kitos einamos pareigos:
    - UAB „EASY DEBT SERVICE“ – valdybos narys;
    - UAB „EBV GROUP“ – vadovas;
    - UAB „Magnus Investments“ – akcininkas;
    - UAB „Uniqum Capital“ – valdybos narys;
    - UAB „SME Finance“ – valdybos narys.
- Stebėtojų tarybos narys – Sven Oliver Hein
  - Pagrindinė darbovietė: Technische Hochschule Mittelhessen University of Applied Sciences – profesorius.
  - Kitos einamos pareigos:
    - „OTRS AG“ – Stebėtojų tarybos narys;
    - „BalticMore Agency“ UG – patariamosios valdybos narys.
- Stebėtojų tarybos narys – Irmantas Kamienas
  - Pagrindinė darbovietė: UAB „SME Bank“ – Stebėtojų tarybos narys
  - Kitos einamos pareigos: nėra.
- Valdybos pirmininkas – Audrius Milukas
  - Pagrindinė darbovietė: UAB „SME Finance“ – valdybos pirmininkas ir strateginis patarėjas.
  - Kitos einamos pareigos:
    - UAB „A. Miluko investicijos“ – direktorius
    - UAB „Open Circle Capital GP“ – direktorius.
- Administracijos vadovas – Virginijus Doveika
  - Pagrindinė darbovietė: UAB „SME Bank“ – administracijos vadovas.
  - Kitos einamos pareigos:
    - UAB „Laicus“ – direktorius;
    - UAB „Valstybės investicijų valdymo agentūra“ – valdybos narys.
- Administracijos vadovo pavaduotoja – Ieva Naudžiūnaitė
  - Pagrindinė darbovietė: UAB „SME Bank“ – administracijos vadovo pavaduotoja / vykdančioji direktorė.
  - Kitos einamos pareigos: nėra.
- Valdybos narė – Marijana Romanova
  - Pagrindinė darbovietė: UAB „SME Bank“ – rizikos valdymo vadovė.
  - Kitos einamos pareigos: nėra.

Komitetai

Banke yra įsteigti trys komitetai: Audito, Kredito, Dalykinių santykių, o nuo 2024 m. balandžio 1 d. veiklą pradėjo ketvirtas – Turto ir įsipareigojimų komitetas.

Audito komitetas yra įsteigtas Stebėtojų tarybos Banko priežiūros funkcijai. Audito komitetas rengia audito strateginius ir metinius vidaus audito planus, svarsto vidaus audito ataskaitas, teikia siūlymus dėl išorės audito įmonės parinkimo bei papildomų paslaugų įsigijimo, ir kitus nuostatuose numatytus klausimus.

Kredito komitetas yra įsteigtas Banko Valdybos kredito rizikai, kaip vienai iš pagrindinių Banko rizikų, valdyti. Kredito komitetas priima sprendimus dėl kreditų suteikimo pagal komitetui suteiktus įgaliojimus bei, be kitų klausimų, sprendžia nestandartinių paskolų projektus, vertina skolininkų būklę ir priima sprendimus dėl veiksmų su skolininkais.

Klientų Dalykinių santykių komitetas, Valdybos sprendimu, buvo suformuotas 2021 m. kaip Atitikties komitetas. 2023 m. gruodžio mėn. pakeistas į Klientų priimtinumo komitetą, o 2024 m. balandžio mėn. – į Dalykinių santykių komitetą, siekiant labiau atspindėti faktiškai vykdomą komiteto veiklą. Šis komitetas priima sprendimus sudarant, ribojant ir nutraukiant dalykinius santykius su klientais, vertinant reputacinę riziką. Komitetas taip pat nagrinėja klausimus, susijusius su klientų reputacija ar klientų atitikimu nustatytam rizikos apetitui.

Turto ir įsipareigojimų komitetas Valdybos sprendimu yra įsteigtas efektyviam Banko turto ir įsipareigojimų bei su šiomis sritimis susijusių rizikų valdymui. Pagrindinės komiteto funkcijos apima turto bei įsipareigojimų valdymo politikos, procesų priežiūrą, Banko koordinuotos turto ir įsipareigojimų strategijos įgyvendinimą, Banko biudžeto bei lėšų šaltinių paskirstymo peržiūrą, likvidumo, investicijų ir veiklos rezultatų apžvalgą.

RIZIKOS VALDYMAS

Banko rizikos valdymo sistema apima politikas, procedūras, rizikos limitus ir rizikos kontrolę, užtikrinančią tinkamą, savalaikį ir nuolatinį rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėjimą, valdymą, švelninimą ir ataskaitų teikimą apie verslo produktų ir Banko rizikas. Identifikuodamas ir vertindamas riziką, Bankas naudoja tinkamas metodikas, įskaitant ir į ateitį orientuotas, ir istorines priemones. Ši sistema apima faktinio rizikos profilio vertinimą, atsižvelgiant į įstaigos rizikos apetitą, taip pat galimų ir stebėtinų rizikos pozicijų nustatymą bei vertinimą esant įvairioms prielaidoms ar nepalankioms aplinkybėms, atsižvelgiant į įstaigos rizikos galimybes. Banko rizikos valdymo sistema apima ir neišvengiamą riziką.

Bankas išskiria 4 pagrindines verslo rizikas: kredito riziką, rinkos riziką, operacinę riziką ir likvidumo riziką.

Banko rizikos tikslai, taip pat rizikos valdymas, jos reikšmingumas ir pobūdis, yra atskleisti finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, rizikos valdymo skyriuje. Efektyvus Banko rizikų valdymas leidžia siekti didžiausios grąžos neviršijant Lietuvos bankui priimtino rizikos dydžio. Priimtinas Banko rizikos apetitas apibrėžtas Rizikos limitų ir rodiklių dokumente, kuriame numatomi kiekvienos rizikos rūšies priimtini dydžiai ir signaliniai rodikliai, aktyvuojantys reguliarią vieno ar kito proceso stebėseną.

Administracijos vadovas Virginijus Doveika

pasirašyta el. parašu

PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Palūkanų pajamos, pripažintos taikant efektyvią palūkanų normą	1	7 443 002	4 885 646
Palūkanų sąnaudos	1, 3	(2 670 765)	(919 819)
Grynosios palūkanų pajamos (sąnaudos)		**4 772 237**	**3 965 827**
Paslaugų ir komisinių pajamos	2	493 545	449 699
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	2, 3	(554 518)	(312 632)
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)		**(60 973)**	**137 067**
Grynasis rezultatas iš operacijų vertybiniais popieriais	4	**492 236**	**-**
Nuostolis iš finansinio turto pardavimo		(22 731)	(114 194)
Kitos veiklos pajamos (sąnaudos)	5	(99 153)	8 345
Grynosios kitos veiklos pajamos (sąnaudos)		**370 352**	**(105 849)**
Personalo sąnaudos	6	(3 281 264)	(1 825 153)
Administracinės sąnaudos	7	(1 297 496)	(892 430)
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	11, 12	(568 685)	(392 603)
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ VERTĖS SUMAŽĖJIMĄ		**(65 829)**	**886 859**
Atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos	10	(488 717)	(125 543)
Kiti atidėjiniai vertės sumažėjimui		(14 972)	10 579
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ PELNO MOKESTĮ		**(569 518)**	**771 895**
Pelno mokesčio sąnaudos	14	96 279	(76 243)
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		**(473 239)**	**695 652**
Kitos bendrosios pajamos		**49 254**	**-**
Straipsniai, kurie vėliau gali būti perklasifikuojami į pelną (nuostolius)		**49 254**	**-**
Skolos vertybiniai popieriai, apskaitomi tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas		**49 254**	**-**
Tikrosios vertės pasikeitimas per metus	4	541 490	-
Perklasifikavimas į pelną (nuostolius)	4	(492 236)	-
Susijęs atidėtasis pelno mokestis	4	(7 388)	-
Kitos bendrosios pajamos, atėmus atidėtąjį pelno mokestį		**41 866**	**-**
IŠ VISO BENDRŲJŲ PAJAMŲ		**(431 373)**	**695 652**

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos sudarytos 2024 m. balandžio 11 d.

pasirašyta el. parašu	*pasirašyta el. parašu*
Administracijos vadovas	Finansų vadovė
Virginijus Doveika	Julija Tankeliūnaitė

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
TURTAS			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	8	5 675 277	29 166 527
Skolos vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas	9	27 813 232	-
Skolos vertybiniai popieriai, vertinami amortizuota savikaina	9	519 244	-
Klientams suteiktos paskolos	10	80 255 236	63 268 761
Ilgalaikis nematerialusis turtas	11	2 090 195	1 513 170
Ilgalaikis materialusis turtas	11	50 624	37 399
Teisė naudoti turtą	12	332 963	358 079
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	14	68 119	-
Kitas turtas	15	274 254	140 401
IŠ VISO TURTO		**117 079 144**	**94 484 337**
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Klientų indėliai	16	105 899 185	85 382 353
Skolos vertybinių popierių įsipareigojimai	17	1 952 143	2 010 689
Nuomos įsipareigojimai	12	326 070	360 409
Atidėjiniai nebalansiniams įsipareigojimams		11 585	664
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	14	-	13 332
Kiti įsipareigojimai	13	1 484 308	769 955
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ		**109 673 291**	**88 537 402**
NUOSAVYBĖ			
Akcinis kapitalas	18	3 500 000	3 500 000
Atsargos kapitalas	18	3 800 000	2 000 000
Mokėjimo akcijomis rezervas	6	90 290	-
Privalomasis rezervas	18	22 347	-
Finansinių priemonių perkainojimo rezervas	4	41 866	-
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	18	(48 650)	446 935
IŠ VISO NUOSAVYBĖS		**7 405 853**	**5 946 935**
IŠ VISO NUOSAVYBĖS IR ĮSIPAREIGOJIMŲ		**117 079 144**	**94 484 337**

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos sudarytos 2024 m. balandžio 11 d.

pasirašyta el. parašu

Administracijos vadovas

Virginijus Doveika

pasirašyta el. parašu

Finansų vadovė

Julija Tankeliūnaitė

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Akcinis kapitalas	Atsargos kapitalas	Privalomasis rezervas	Akcijų opcionų rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Finansinių priemonių perkainojimo rezervas	Nuosavybės iš viso
2021 gruodžio 31 d.	**3 500 000**	**500 000**	**-**	**-**	**(248 717)**	**-**	**3 751 283**
Atsargos kapitalas	-	1 500 000	-	-	-	-	1 500 000
Grynasis metų pelnas	-	-	-	-	695 652	-	695 652
2022 gruodžio 31 d.	**3 500 000**	**2 000 000**	**-**	**-**	**446 935**	**-**	**5 946 935**
Atsargos kapitalas	-	1 800 000	-	-	-	-	1 800 000
Privalomasis rezervas	-	-	22 347	-	(22 347)	-	-
Akcijų opcionų rezervas	-	-	-	90 290	-	-	90 290
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-	-	-	-	*(473 239)*	-	*(473 239)*
Kitos bendrosios pajamos, atėmus atidėtąjį pelno mokestį	-	-	-	-	-	*41 866*	*41 866*
Viso bendrųjų pajamų	-	-	-	-	(473 239)	41 866	(431 373)
2023 gruodžio 31 d.	**3 500 000**	**3 800 000**	**22 347**	**90 290**	**(48 650)**	**41 866**	**7 405 853**

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos sudarytos 2024 m. balandžio 11 d.

pasirašyta el. parašu

Administracijos vadovas

Virginijus Doveika

pasirašyta el. parašu

Finansų vadovė

Julija Tankeliūnaitė

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

Straipsniai	Pastabos	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Grynasis pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį		**(569 518)**	**771 895**
Koregavimai:			
Atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos		488 717	125 543
Kiti atidėjiniai vertės sumažėjimui		14 972	(10 579)
Palūkanų pajamos	1	(7 373 119)	(4 797 889)
Palūkanų sąnaudos	2,16	2 664 703	824 347
Akcijų opcionų padidėjimas		90 290	-
Nusidėvėjimas ir amortizacija		548 481	392 603
Naudojimosi teisės sutarties keitimas	12	29 418	20 937
Nuostolis dėl reikalavimo teisių nutraukimo		22 731	114 194
Pelno mokestis		7 440	-
Kiti nepiniginiai sandoriai		(462 755)	-
IŠ VISO PAGRINDINĖS VEIKLOS KOREGAVIMŲ		**(3 969 122)**	**(3 330 844)**
Suteiktų paskolų klientams (padidėjimas) / sumažėjimas		(17 427 299)	(22 175 058)
Klientų indėlių padidėjimas / (sumažėjimas)		19 207 064	42 483 350
Kitų gautinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas		(133 853)	27 150
Kitų mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)		779 583	604 990
Atidėtojo pelno mokesčio vertės mažėjimas / (didėjimas)		-	(11 457)
PAGRINDINĖJE VEIKLOJE NAUDOJAMŲ TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PASIKEITIMAI		**(2 425 495)**	**20 928 975**
Gautos palūkanos		7 171 782	4 659 138
Sumokėtos palūkanos		(1 143 221)	(385 794)
GRYNIEJI PAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI		**3 915 416**	**22 643 370**
INVESTICINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI			
Ilgalaikio nematerialiojo ir materialiojo turto įsigijimas		(1 060 200)	(751 335)
Teisės naudoti turto įsigijimas		(82 832)	(18 668)
Ilgalaikio nematerialiojo ir materialiojo turto pardavimas		-	40 000
Įsigyti skolos vertybiniai popieriai		(83 310 352)	-
Skolos vertybinių popierių perleidimas		55 644 688	-
GRYNIEJI INVESTICINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI		**(28 808 696)**	**(730 003)**
FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI			
Atsargos rezervo apmokėjimas	18	1 800 000	1 500 000
Obligacijų išleidimas	17	-	500 000
Sumokėtos palūkanos		(270 260)	(128 117)
Sumokėti nuomos įsipareigojimai įskaitant palūkanas	12	(127 710)	(81 360)
GRYNIEJI FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI		**1 402 030**	**1 790 523**
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas		**(23 491 250)**	**23 703 890**
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje		29 166 527	5 462 637
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	8	**5 675 277**	**29 166 527**

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos sudarytos 2024 m. balandžio 11 d.

pasirašyta el. parašu

Administracijos vadovas
Virginijus Doveika

pasirašyta el. parašu

Finansų vadovė
Julija Tankeliūnaitė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

BENDROJI DALIS

UAB „SME Bank“ (toliau – Bankas) – uždaroji akcinė bendrovė, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre įregistruota 2019 m. rugpjūčio 5 d., įmonės kodas 305223469. Bankas turi Europos centrinio banko Lietuvos banko teikimu išduotą specializuoto banko licenciją, priima indėlius ir kitas grąžintinas lėšas, užsiima lėšų skolinimu bei kitų finansinių paslaugų teikimu. Bankui licencija Nr. 7 buvo išduota 2022 m. vasario 12 d.

2021 m. gegužės 31 d. Bankas įregistravo Banko įstatus bei pakeitė ankstesnį pavadinimą UAB „SME Digital Financing“ į UAB „SME Bank“.

Bankas yra įsikūręs Vilniuje, Antano Tumėno g. 4-15, LT-01109, Lietuvos Respublika. 2023 m. gruodžio 31 d. Banke dirbo 81 darbuotojas (2022 m. gruodžio 31 d. – 48). Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius 2023 m. – 64 (2022 m. – 40).

Banko akcininkai yra:

1. UAB „Magnus Investments“, juridinio asmens kodas 304724648, buveinės adresas Antano Tumėno g. 4, Vilnius, Lietuvos Respublika.
2. UAB „AKM Finance“, juridinio asmens kodas 304234701, buveinės adresas Antano Tumėno g. 4-15, Vilnius, Lietuvos Respublika.
3. UAB „KR Finance“, juridinio asmens kodas 305850685, buveinės adresas Antano Tumėno g. 4, Vilnius, Lietuvos Respublika.

Akcininkas	**2023-12-31**		**2022-12-31**	
	Akcijų skaičius	**Nuosavybės dalis**	**Akcijų skaičius**	**Nuosavybės dalis**
UAB „Magnus Investments“	1 575 175	45,005%	1 627 500	46,5%
UAB „AKM Finance“	1 575 175	45,005%	1 627 500	46,5%
UAB „KR Finance“	349 650	9,99%	245 000	7%
Iš viso:	**3 500 000**	**100%**	**3 500 000**	**100%**

Galutiniai kontroliuojantys Banko akcininkai yra Marius Svidinskas (45,005% akcijų) ir Kamilė Milukė (45,005% akcijų).

Banko vadovybė yra įsitikinusi stabilia ir subalansuota Banko veiklos perspektyva ir veiklos tęstinumo pagrindu parengė šias finansines ataskaitas. 2023 m. ir 2022 m. Bankas neturėjo įsigijęs savų akcijų, nebuvo įsteigęs patronuojamųjų (dukterinių) ar asocijuotų įmonių bei neturėjo filialų.

Toliau aprašyti pagrindiniai apskaitos principai, kuriais buvo remiamasi rengiant šias finansines ataskaitas.

REIKŠMINGOS APSKAITOS POLITIKOS

Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS), priimtais taikyti Europos Sąjungoje (ES) bei Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais finansinę apskaitą ir finansinę atskaitomybę. Be to, finansinės ataskaitos rengiamos remiantis Lietuvos Respublikos bankų įstatymu, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu, atsižvelgiant į kitus reglamentus ir Lietuvos banko nutarimus.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS, taikomos prielaidos ir vertinimai, kurie turi įtakos apskaitomo turto ir įsipareigojimų sumoms bei neapibrėžtojo turto ir įsipareigojimų atskleidimui finansinių ataskaitų sudarymo dieną, taip pat per ataskaitinį laikotarpį apskaitytoms pajamų ir sąnaudų sumoms. Nors šie vertinimai yra pagrįsti vadovybės turimomis žiniomis apie esamą padėtį ir veiksmus, faktiniai rezultatai galiausiai gali skirtis nuo šių vertinimų.

Finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo principu. Banko finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Naujų ir / ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) aiškinimų taikymas

Ataskaitiniais metais Bankas pradėjo taikyti visus naujus ar persvarstytus standartus bei interpretacijas, kurie yra aktualūs veiklai ir taikomi ataskaitiniams laikotarpiams, prasidėjusiems nuo 2023 m. sausio 1 d.

Standartai, jų pakeitimai ir interpretacijos, galiojantys nuo ar po 2023 m. sausio 1 d.

Nauji standartai, pakeitimai ir išaiškinimai, neįsigalioję ataskaitiniam laikotarpiui, prasidedančiam 2023 m. sausio 1 d. ir, kurie nebuvo anksčiau priimti rengiant šią finansinę atskaitomybę, yra pateikti toliau.

17-ojo TFAS ir 4-ojo TFAS pataisos: 17-ojo TFAS ir 9-ojo TFAS įsigaliojimo datos atidėjimas draudikams (paskelbtos 2020 m. birželio 25 d., galioja nuo 2023 m. sausio 1 d.)

17-ojo TFAS pataisos taikomos retrospektyviai finansiniais metais, kurie prasideda 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais, nors ankstesnis taikymas yra leidžiamas. Pataisos skirtos padėti įmonėms taikyti šį standartą. Visų pirma, pataisos parengtos taip, kad galima būtų sumažinti sąnaudas supaprastinant kai kurių standarto reikalavimų taikymą, supaprastinti finansinių rezultatų aiškinimą ir perėjimą prie standarto taikymo atidedant jo įsigaliojimo datą iki 2023 m. ir suteikiant papildomą išimtį, kuria galima pasinaudoti, kai 17-asis TFAS taikomas pirmą kartą.

4-ojo TFAS pataisomis keičiamas 4-ajame TFAS „Draudimo sutartys“ nustatytas laikinosios išimties dėl 9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ taikymo galiojimo pabaigos laikas, kuriam pasibaigus įmonės privalėtų 9-ąjį TFAS pradėti taikyti 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais.

Vadovybė įvertino, kad šių pataisų taikymas neturės jokios įtakos Banko finansinėms ataskaitoms.

TFAS 17 „Draudimo sutartys“ (paskelbta 2017 m. gegužės 18 d, galioja nuo 2023 m. sausio 1 d.)

Standartas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau, nors leidžiama taikyti anksčiau, jeigu taip pat taikomi 15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ ir 9-asis TFAS „Finansinės priemonės“. 2020 m. kovą vykusiame susitikime Valdyba nusprendė atidėti įsigaliojimo datą iki 2023 m. Pagal 17-ąjį TFAS nustatomi sudarytų draudimo sutarčių pripažinimo, vertinimo, pateikimo ir atskleidimo principai. Pagal jį taip pat reikalaujama, kad panašūs principai būtų taikomi ir turimoms perdraudimo sutartims ir investavimo sutartims su savarankiško dalyvavimo elementais. Taip siekiama, kad ūkio subjektai pateiktų svarbią informaciją taip, kad tie sandoriai būtų parodyti teisingai. Remdamiesi tokia informacija finansinių ataskaitų vartotojai gali įvertinti tokių sandorių įtaką ūkio subjekto finansinei padėčiai, finansiniams rezultatams ir pinigų srautams, kai taikomas 17-asis TFAS.

Šis standartas neturės įtakos Banko finansinei padėčiai ar veiklos rezultatams, nes Bankas neteikia draudimo paslaugų.

12-ojo TAS „Pelno mokesčiai“ pataisos „Atidėtasis mokestis, susijęs su turtu ir įsipareigojimais, kurie atsiranda įvykus vieninteliam sandoriui“ (paskelbtos 2021 m. gegužės 7 d., galioja nuo 2023 m. sausio 1 d.)

Pataisos reikalauja, kad įmonės pripažintų atidėtąjį mokestį už sandorius, kurie pirminio pripažinimo metu sukuria vienodas apmokestinamųjų ir išskaitomųjų laikinųjų skirtumų sumas. Pataisos įsigaliojo 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais.

1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ ir 2-ojo TFAS pareiškimo apie taikomą praktiką „Apskaitos politikos atskleidimas“ (pataisos) (paskelbtos 2021 m. vasario 12 d., galioja nuo 2023 m. sausio 1 d.)

Pataisos taikomos metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau. Pataisose pateikiamos gairės, kuriomis remiantis priimamai reikšmingi sprendimai dėl apskaitos politikos atskleidimo. Pažymėtina, kad 1-ojo TAS pataisomis reikalavimas atskleisti „svarbią“ apskaitos politiką pakeičiamas reikalavimu atskleisti „reikšmingą“ apskaitos politiką. Be to, pareiškime apie taikomą praktiką pateikiamos gairės ir pavyzdys, skirti padėti taikyti reikšmingumo sampratą priimant sprendimą dėl apskaitos politikos atskleidimo.

8-ojo TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ pataisos „Apskaitinių įvertinimų apibrėžtis“ (paskelbtos 2021 m. vasario 12 d., galioja nuo 2023 m. sausio 1 d.)

Pataisose pateikiama nauja apskaitinių įvertinimų apibrėžtis – jie apibrėžiami kaip finansinėse ataskaitose pateikiamos pinigų sumos, kurios susijusios su vertinimo neapibrėžtumu. Taip pat pataisose paaiškinama, kurie ir kaip apskaitinių įvertinimų keitimai skiriasi nuo apskaitos politikos keitimo ir klaidų taisymo. Pataisos, kurios įsigaliojo 2023 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais, taikomos apskaitos politikos ir apskaitinių įvertinimų keitimams, kurie daromi minėtu laikotarpiu arba vėliau.

Patvirtinti, bet dar neįsigalioję ir iš anksto nepritaikyti standartai ir jų pakeitimai

1-ojo TAS pataisos – Įsipareigojimų priskyrimas trumpalaikiams arba ilgalaikiams (paskelbtos 2020 m. sausio 23 d., įsigalios nuo 2024 m. sausio 1 d.)

Pakeitimais siekiama skatinti nuoseklų reikalavimų taikymą padedant įmonėms nuspręsti, ar finansinės padėties ataskaitoje skolos ir kiti įsipareigojimai, kurių atsiskaitymo data yra neapibrėžta, turėtų būti klasifikuojami kaip trumpalaikiai ar ilgalaikiai. Pataisos daro įtaką įsipareigojimų pateikimui finansinės padėties ataskaitoje ir nekeičia galiojančių reikalavimų, susijusių su turto, įsipareigojimų, pajamų ar sąnaudų įvertinimu ar pripažinimo momentu, taip pat informacijos, kurią ūkio subjektai atskleidžia apie tuos straipsnius.

Taip pat pataisose paaiškinamas skolų klasifikavimo reikalavimas, kai už tokias skolas įmonė gali atsiskaityti naudodama savo nuosavybės priemones. Vadovybė dar neįvertino šių pataisų taikymo įtakos.

1-ojo TAS pataisos dėl ilgalaikių įsipareigojimų su papildomais reikalavimais (paskelbtos 2022 m. spalio 31 d., įsigalios nuo 2024 m. sausio 1 d.)

Pasikeitimai reikalavimuose dėl įsipareigojimų priskyrimo trumpalaikiams arba ilgalaikiams, kaip Bankas ar tam tikromis aplinkybėmis klasifikuoja skolinius ir kitus finansinius įsipareigojimus į trumpalaikius ar ilgalaikius: tik papildomi reikalavimai, kurių Bankas privalo laikytis finansinių ataskaitų sudarymo datai arba anksčiau, turi įtakos įsipareigojimo klasifikavimui kaip trumpalaikis ar ilgalaikis. Be to, Bankas pastabose turi atskleisti informaciją, kuri leistų finansinių ataskaitų vartotojams suprasti riziką, kad ilgalaikiai įsipareigojimai su papildomais reikalavimais gali tapti grąžinti per dvylika mėnesių. Pataisos įsigalioja 2024 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais. Pakeitimai taikomi retrospektyviai pagal 8 TAS, ankstesnis taikymas taip pat leidžiamas. Vadovybė dar neįvertino šių pataisų taikymo įtakos.

16-ojo TFAS pataisos „Lizingo įsipareigojimas pardavimo ir atgalinės nuomos atveju“ su pakeitimais, kurie paaiškina, kaip pardavėjas-nuomininkas vėliau įvertina pardavimo ir atgalinės nuomos sandorius, kurie atitinka 15 TFAS reikalavimus, kad būtų apskaitomi kaip pardavimas (paskelbtos 2022 m. rugsėjo 22 d., įsigalios nuo 2024 m. sausio 1 d.)

16-ojo TFAS pataisa dėl lizingo įsipareigojimo pardavimo ir atgalinės nuomos atveju, kuri reikalauja, kad pardavėjas-lizingo gavėjas vėliau įvertintų nuomos įsipareigojimus, kylančius iš atgalinės nuomos, taip, kad nepripažintų jokios pelno ar nuostolių sumos, susijusios su jo naudojimo teise išlieka. Nauji reikalavimai nedraudžia pardavėjui-nuomininkui pelne arba nuostoliuose pripažinti bet kokį pelną ar nuostolį, susijusį su daliniu ar visišku nuomos sutarties nutraukimu. Pataisos įsigalioja 2024 m. sausio 1 d. ar vėliau prasidedančiais finansiniais metais. Ankstesnis taikymas taip pat leidžiamas. Pardavimo ir atgalinės nuomos sandoriams, sudarytiems po pirminio taikymo datos, pardavėjas-nuomininkas taiko pakeitimus retrospektyviai pagal 8 TAS „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“. Vadovybė dar neįvertino šių pataisų taikymo įtakos.

7-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisos – tiekėjo finansavimo susitarimai (paskelbtos 2023 m. gegužės mėn., įsigalios nuo 2024 m. sausio 1 d. galimas ankstyvas pritaikymas)

Tiekėjo finansavimo susitarimai papildo 7-ąjį TAS „Pinigų srautų ataskaita“, reikalavimu, kad ūkio subjektas atskleistų papildomą informaciją apie tiekėjų finansavimo susitarimus. Pakeitimai taip pat įtraukia tiekėjo finansavimo susitarimus, kaip pavyzdinį likvidumo rizikos atskleidimo reikalavimą 7-ajame TFAS „Finansinės priemonės: atskleidimas“. ES dar nepatvirtino šių pataisų. Vadovybė dar neįvertino šių pataisų taikymo įtakos.

21-ojo TAS pataisos – atvejai, kai vienos valiutos keisti į kitą laikinai negalima (paskelbtos 2023 m. rugpjūčio mėn., įsigalios nuo 2025 m. sausio 1 d., galimas ankstyvas pritaikymas)

Atvejai, kai vienos valiutos keisti į kitą laikinai negalima, papildo 21-ąjį TAS „Užsienio valiutos kurso pasikeitimo įtaka“ ir reikalauja, kad ūkio subjektas taikytų nuoseklų metodą vertindamas, ar valiuta yra keičiama į kitą valiutą, o kai vienos valiutos keisti į kitą laikinai negalima, nustatyti naudotiną valiutos keitimo kursą ir atskleisti informaciją. ES dar nepatvirtino šių pataisų. Vadovybė dar neįvertino šių pataisų taikymo įtakos.

Finansinių ataskaitų valiuta

Bankas apskaitą tvarko ir visas sumas šiose finansinėse ataskaitose pateikia Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta eurais.

Sandoriai, sudaromi užsienio valiuta, iš pradžių apskaitomi funkcine valiuta sandorio įvykdymo dieną. Piniginiai įsipareigojimai ir turtas, išreikšti užsienio valiuta, yra konvertuojami į funkcinę valiutą finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną, taikant finansinės būklės ataskaitos dienos valiutos keitimo kursą. Visi istorine savikaina vertinami nepiniginiai įsipareigojimai ir turtas yra perskaičiuoti pagal sandorio metu galiojusį keitimo kursą. Valiutų perkainojimo pelnas ar nuostolis, atsirandantis dėl minėto perskaičiavimo ir turto bei įsipareigojimų vertės, išreikštos užsienio valiuta, perskaičiavimo į vertę funkcine valiuta pagal balanso sudarymo dieną galiojusį kursą, yra perkeliami į to laikotarpio, kuriame atsiranda, pajamų ir sąnaudų sąskaitas.

Šių finansinių ataskaitų duomenys yra pateikti eurais, jeigu nenurodyta kitaip.

Finansinės priemonės

Didžiausią Banko balanso ataskaitos dalį sudaro finansinės priemonės. Finansinė priemonė – tai bet kuri sutartis, pagal kurią pas vieną ūkio subjektą atsiranda finansinis turtas, o pas kitą – finansinis įsipareigojimas ar nuosavybės priemonė. Pinigai ir sutartinė teisė gauti pinigus yra finansinio turto pavyzdys, o sutartinė prievolė sumokėti pinigus ar kitą finansinį turtą yra finansinio įsipareigojimo pavyzdys. Išvestinė finansinė priemonė – tai finansinė priemonė, kuriai būdingas vertės pasikeitimas dėl nurodyto kintamojo pokyčių, pavyzdžiui, dėl valiutų kursų, palūkanų normų ar akcijų kainų pokyčių, kuriai nereikia didelių arba visai jokių pradinių grynųjų investicijų ir už kurią atsiskaitoma tam tikrą dieną ateityje.

Finansinės priemonės klasifikuojamos atitinkamose balanso ataskaitos eilutėse priklausomai nuo finansinės priemonės pobūdžio ir sandorio šalies. Finansinė priemonė, kuri neturi konkrečios sandorio šalies arba yra įtraukta į biržos sąrašus, balanso ataskaitoje klasifikuojama kaip vertybinis popierius.

Finansinis turtas

2023 m. Banko finansinį turtą sudarė pinigai, pinigų ekvivalentai, skolos vertybiniai popieriai ir turtas, priskiriamas paskolų ir kitų gautinų sumų kategorijai. 2022 m. gruodžio 31 d. Banko finansinį turtą sudarė pinigai, pinigų ekvivalentai ir turtas, priskiriamas paskolų ir kitų gautinų sumų kategorijai.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai, laikomi Lietuvos banke, Lietuvos Respublikos komerciniuose bankuose bei kitose finansų įstaigose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų pradinis terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Bankas vertina pinigų ir pinigų ekvivalentų, kaip finansinio turto vertės sumažėjimo nuostolius kiekvieną mėnesį. Plačiau vertinimo modelis aprašytas poskyryje „Vertės sumažėjimas dėl kredito rizikos“.

Klasifikavimas ir vertinimas

Finansinis turtas skirstomas į 3 kategorijas:

- finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius);
- finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas;
- finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina.

Finansinio turto priskyrimas pirminio pripažinimo metu priklauso nuo sutartinių finansinio turto pinigų srautų savybių ir Banko verslo modelio, apibrėžiančio finansinio turto valdymą. Bankas pirminio pripažinimo metu finansinį turtą įvertina tikrąja verte, pridėjus (kai finansinis turtas nėra apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius)) sandorio išlaidas (detaliau aprašyta pastraipoje „Sutarties išlaidos“).

Tam, kad finansinis turtas būtų priskiriamas ir vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, pinigų srautai, atsirandantys iš finansinio turto, turi būti tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai (SPPI) nuo pagrindinės neįvykdytos sumos. Šis vertinimas vadinamas SPPI testu ir atliekamas kiekvienai finansinei priemonei. Atliekant šį vertinimą, atsižvelgiama į tai, ar sutartiniai pinigų srautai atitinka pagrindinį skolinimo susitarimą. Pagrindinė paskolos suma – tai finansinio turto tikroji vertė pirminio pripažinimo metu. Palūkanos – tai atlygis už pinigų laiko vertę, prisiimtą kredito riziką, už kitas prisiimtas pagrindines skolinimo rizikas ir pelno marža, kuri atitinka pagrindinį skolinimo susitarimą. Jei sutarties sąlygose numatyta rizika ar svyravimai neatitinka pagrindinio skolinimo susitarimo, susijęs finansinis turtas nelaikomas kaip susidarantis vien tik iš pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų.

Finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina, jei tenkina toliau nurodytas abi sąlygas ir nėra klasifikuojamas kaip finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje:

- turtas, laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas yra laikyti turtą sutartiniams numatytiems piniginiams srautams rinkti;
- bei turto sutarties sąlygų nuostatomis atsiranda pinigų srautai, kurie yra pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtos sumos palūkanų mokėjimai.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje, jei tenkina abi nurodytas sąlygas:

- turtas, laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas yra pasiekiamas renkant sutartyje numatytus pinigų srautus ir parduodant turtą;
- bei turto sutarties sąlygų nuostatomis atsiranda pinigų srautai, kurie yra pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtos sumos palūkanų mokėjimai.

Visas kitas finansinis turtas klasifikuojamas kaip vertinamas tikrąja verte, kurio vertės pokytis pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Po pradinio pripažinimo finansinis turtas neperklasifikuojamas, nebent būtų pakeistas finansinio turto verslo modelis.

Prekybos gautinos sumos, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas, yra vertinamos pagal 15-ojo TFAS nustatytą sandorio kainą.

Vėlesnis vertinimas

Paskolos klientams, kurių teikimas yra pagrindinė strateginė Banko verslo kryptis, sudaro didžiąją dalį Banko turto ir yra priskiriamos finansiniam turtui, vertinamam amortizuota savikaina (šiam turtui taip pat priskiriamas ir kitus kriterijus atitinkantis turtas, pvz. pinigų ekvivalentai, gautinos sumos iš bankų, kitas finansinis turtas).

Amortizuota savikaina – tai suma, kuria finansinis turtas buvo įvertintas pirminio pripažinimo metu, atėmus pagrindinės paskolos sumos grąžinimo mokėjimus, pridėjus sukauptas palūkanas, pridėjus ar atėmus sukauptą skirtumo tarp pradinės sumos ir galutinės sumos suėjus terminui amortizaciją naudojant efektyviąją palūkanų normą ir pakoregavimus, atsižvelgiant į atidėjinius vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos.

Amortizuota savikaina įvertintas turtas gali būti parduotas, tačiau pardavimai (išskyrus mažos apimties pardavimus ar pardavimus siekiant atgauti problemines skolas) yra reti ir nereguliarūs.

Vertės sumažėjimas dėl kredito rizikos

Bankas skolos priemonėms, kurios yra vertinamos amortizuota savikaina arba tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, vertina atidėjinius vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos taikant tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelį ir atspindi objektyviai pagal tikimybę įvertintą sumą, kuri nustatoma, atsižvelgiant į galimas pasekmes ir finansinių ataskaitų datą visą prieinamą pagrįstą ir patvirtinamą informaciją, kiek tai įmanoma padaryti, nepatiriant per didelių sąnaudų ir neeikvojant per didelių pastangų. Vertinant šiuos atidėjinius, atsižvelgiama į tai, ar nuo finansinės priemonės pirminio pripažinimo kredito rizika reikšmingai padidėjo. Remiantis 9-uoju TFAS atidėjiniai vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos grupuojami į 3 pakopas:

- 1-ai pakopai priskiriamos finansinės priemonės, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo nėra reikšmingai padidėjusi, ir finansinės priemonės, kurios pagal Banko apskaitos politiką įvertintos kaip finansinių ataskaitų datą turinčios mažą kredito riziką, apibrėžtą kaip reitingas;
- 2-ai pakopai priskiriamos finansinės priemonės, kurių kredito kokybė reikšmingai pablogėjo nuo pirminio pripažinimo, tačiau objektyvių vertės sumažėjimo dėl kredito rizikos požymių nėra;
- 3-iai pakopai priskiriamos dėl kredito rizikos nuvertėjusios finansinės priemonės, kurių vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos yra objektyvių įrodymų.

1-ai pakopai priskirtoms finansinėms priemonėms yra pripažįstami tikėtini 12 mėnesių kredito nuostoliai, o 2-ai ir 3-iai pakopoms priskiriamoms finansinėms priemonėms – tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai. Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai – tai nuostoliai dėl visų galimų įsipareigojimų nevykdymo įvykių per likusį finansinės priemonės galiojimo laiką. Tikėtini 12 mėnesių kredito nuostoliai yra viso sutarties galiojimo laiko tikėtinų kredito nuostolių dalis dėl įsipareigojimų nevykdymo įvykių, galinčių įvykti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų datos.

Tikėtinų kredito nuostolių vertinimas

Tikėtini kredito nuostoliai vertinami kiekvienai atskirai pozicijai diskontuojant ateities pinigų srautus, atsižvelgiant į įsipareigojimų nevykdymo tikimybę (angl. *probability of default (PD)*), pozicijos vertę, esant įsipareigojimų neįvykdymui (angl. *exposure at default (EAD)*) ir nuostolius dėl įsipareigojimų nevykdymo (angl. *loss given default (LGD)*). PD – tai tikimybė, kad kredito gavėjas neįvykdys savo įsipareigojimų. EAD – tai tikėtina pozicijos vertė, esant įsipareigojimų neįvykdymui, atsižvelgiant į pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus pagal sutarties grafiką bei numatomus neatšaukiamų kredito priemonių panaudojimus, į EAD nėra įtraukiamos finansinės priemonės sutarties administravimo mokestis ir sandorio išlaidos. LGD – tai tikėtinas nuostolis dėl kliento įsipareigojimų nevykdymo, atsižvelgiant į tokius veiksnius, kaip sandorio šalies ypatumai, užtikrinimo priemonė ir produkto rūšis. Tikėtini kredito nuostoliai nustatomi prognozuojant PD, LGD ir EAD kiekvienam ateinančiam mėnesiui per tikėtiną pozicijos galiojimo laiką. Šie trys parametrai yra sudauginami ir koreguojami pagal kliento tikimybę išlikti mokiam arba tikimybę, kad finansinė priemonė nebus pilnai apmokėta anksčiau termino arba kad nebus nevykdomi jos įsipareigojimai. Tokiu būdu veiksmingai apskaičiuojami tikėtini mėnesio kredito nuostoliai yra diskontuojami grįžtant atgal iki finansinių ataskaitų datos, taikant pirminę efektyviąją palūkanų normą, ir yra susumuojami su kitų mėnesių diskontuotais kredito nuostoliais. Likusio tikėtino sutarties galiojimo laiko visų mėnesių tikėtinų nuostolių suma yra tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, o ateinančių 12 mėnesių suma – tikėtini 12 mėnesių kredito nuostoliai.

Plačiau finansinio turto vertinimas aprašytas kredito rizikos valdymo poskyryje.

Tikėtinas finansinės priemonės galiojimo laikas

Finansinės priemonės galiojimo laikas yra reikalingas ir vertinant reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, kurį atliekant atsižvelgiama į įsipareigojimų nevykdymo tikimybės pokyčius per tikėtiną finansinės priemonės galiojimo laiką, ir vertinant galiojimo laiko tikėtinus kredito nuostolius. Tikėtinas galiojimo laikas paprastai atitinka maksimalų sutarties galiojimo laikotarpį, per kurį Bankas patiria kredito riziką, net jei pagal verslo praktiką galimas ir ilgesnis laikotarpis. Nustatant tikėtiną galiojimo laiką, atsižvelgiama į visas sutarties sąlygas, įskaitant išankstinio mokėjimo galimybes, taip pat terminų pratęsimą ir atnaujinimą, kurie Bankui yra privalomi.

Atidėjinio vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos atvaizdavimas

Amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto atidėjiniai vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos balanso ataskaitoje pateikiami kaip turto bendrosios balansinės vertės sumažėjimas. Vertės sumažėjimo nuostoliai dėl kredito rizikos ir nurašymai įtraukiami į Banko pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą kaip „Atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos“. Nurašymai pripažįstami tada, kai nustatoma galutinė nuostolio suma ir jie atitinka sumą, buvusią iki bet kurių ankstesnių atidėjinių panaudojimo. Visų nurašytų sumų arba atidėjinių vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos vėlesni atgavimai pripažįstami pajamomis, įtraukiant į „Atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos“.

Pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (arba, kai taikytina, finansinio turto dalies arba panašaus finansinio turto grupės dalies) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi sutartyje numatytų teisių į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas, arba
- Bankas perleidžia sutartyje numatytas teises gauti finansinio turto pinigų srautus, arba
- prisiima prievolę be reikšmingo uždelsimo sumokėti visus gautus pinigų srautus trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį ir
    - Bankas perleidžia iš esmės visą su perduoto finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba
    - Bankas nei perleidžia, nei neišlaiko iš esmės visos su finansinio turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio finansinio turto kontrolę.

Sandorių išlaidos

Taikydamas faktinių palūkanų metodą, Bankas nustato mokesčius, kurie yra neatskiriama finansinės priemonės faktinių palūkanų normos dalis. Mokesčiai, kurie yra neatskiriama finansinės priemonės faktinių palūkanų normos dalis, laikomi faktinių palūkanų normos koregavimu, nebent finansinė priemonė vertinama tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu (nuostoliais). Tais atvejais mokesčiai pripažįstami kaip pajamos arba sąnaudos priemonės pirminio pripažinimo metu.

Bankas amortizuoja bet kokius mokesčius, sumokėtas arba gautas sumas, sandorių sąnaudas ir kitas priemokas arba nuolaidas, įtrauktas skaičiuojant faktinių palūkanų normą per tikėtiną finansinės priemonės galiojimo laikotarpį.

Sandorių išlaidas sudaro mokesčiai ir komisiniai, mokami agentams, konsultantams, makleriams ir prekybos tarpininkams, reguliavimo institucijų ir vertybinių popierių biržų rinkliavos, taip pat pervedimo mokesčiai ir muitai. Prie sandorio išlaidų nepriskiriamos skolos priemokos arba nuolaidos, finansavimo sąnaudos, vidaus administracinės arba valdymo sąnaudos.

Mokesčiai, kurie yra neatsiejama efektyvios palūkanų normos dalis, yra laikomi efektyvios palūkanų normos koregavimu:

- Banko gaunami mokesčiai, susiję su finansinio turto sukūrimu ar įsigijimu;
- įsipareigojimo mokesčiai, gauti paskolai gauti, kai paskolos įsipareigojimas nėra vertinamas tikrąja verte pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje ir tikėtina, kad Bankas sudarys konkretų skolinimo susitarimą;
- sukūrimo mokesčiai, mokami išleidžiant finansinius įsipareigojimus, įvertintus amortizuota savikaina.

Bankas surenkamus paskolų administravimo mokesčius priskiria efektyvios palūkanų normos koregavimui, nes mokestis apima skolininko finansinės būklės įvertinimą, garantijų, užstato ir kitų garantijų įvertinimą ir registravimą, susitarimus, derybas dėl finansinių priemonių sąlygų, rengimą ir dokumentų tvarkymą bei sandorio užbaigimą. Tai savo ruožtu yra neatsiejama finansinės priemonės dalis. Mokesčiai atitinkamai pripažįstami per finansinės priemonės laikotarpį.

Mokesčiai, kurie nėra sudedamoji finansinės priemonės efektyvios palūkanų normos dalis, apima:

- mokesčius už paskolos aptarnavimą (jie pripažįstami pajamomis, kai teikiamos paslaugos);
- įsipareigojimo mokesčius už paskolą, kai paskolos įsipareigojimas nėra vertinamas pagal tikrąją vertę per pelną (nuostolius) ir mažai tikėtina, kad bus suteikta konkreti paskola (jie pripažįstami laiku per įsipareigojimų laikotarpį);
- paskolos sindikavimo mokesčius, kuriuos gauna Bankas suteikdamas paskolą ir nepasilieka sau jokios paskolos paketo dalies (arba pasilieka dalį tos pačios efektyvios palūkanų normos už panašią riziką kaip ir kiti dalyviai);
- investicijų valdymo mokesčius.

Gauti mokesčiai, kurie nėra efektyvios palūkanų normos dalis, apskaitomi pagal 15-ąjį TFAS.

Finansiniai įsipareigojimai

Banko finansiniai įsipareigojimai susideda iš vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolius) ir apskaitomų amortizuota savikaina.

Bankas tam tikrus įsipareigojimus gali pasirinkti vertinti tikrąja verte per pelną (nuostolius), pasinaudojant vertinimo tikrąja verte pasirinkimo teise. Šis pasirinkimas negali būti vėliau atšauktas. 2023 m. ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bankas nepriskyrė jokių finansinių įsipareigojimų prie vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu (nuostoliais).

Finansiniai įsipareigojimai, kurie nevertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius), įtraukiami į šią kategoriją ir yra vertinami amortizuota savikaina. Juos sudaro bankų ir klientų indėliai, išleisti skolos vertybiniai popieriai ir įvairūs kiti finansiniai įsipareigojimai. Pirminio pripažinimo metu jie pripažįstami tikrąja verte, vėliau apskaitomi amortizuota savikaina, skirtumas tarp gautos sumos ir išpirkimo kainos per įsipareigojimo laikotarpį įtraukiamas į pelno (nuostolių) ataskaitą taikant faktinės palūkanų normos metodą. Po pirminio pripažinimo finansiniai įsipareigojimai yra vertinami amortizuota savikaina.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimas yra nutraukiamas, kai jie įvykdyti, anuliuoti arba pasibaigė. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet iš esmės kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Tikrosios vertės nustatymas

Tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių.

Jei Bankas turtą arba įsipareigojimą iš pradžių įvertina jo tikrąja verte, o sandorio kaina skiriasi nuo tikrosios vertės, skirtumas pripažįstamas kaip pelnas (nuostoliai).

Įvertinimas tikrąja verte grindžiamas prielaida, kad sandoris dėl turto pardavimo arba įsipareigojimo perleidimo bus vykdomas arba:

- pagrindinėje turto ar įsipareigojimo rinkoje, arba
- kai pagrindinės rinkos nėra, palankiausioje konkrečiam turtui ar įsipareigojimui rinkoje.

Kai įvertinimo dieną Bankui nėra prieinami tiesiogiai stebimi kintamieji, t. y. kainos, kotiruojamos (nekoreguotos) aktyviose identiško turto ar įsipareigojimų rinkose, tikroji vertė nustatoma pagal koreguotus tiesiogiai stebimus kintamuosius.

Kai stebimų (tiesiogiai arba netiesiogiai) kintamųjų duomenų nėra, tikroji vertė nustatoma pagal nestebimus kintamuosius, kuriuos Bankas sukuria naudodamas atitinkamus vertės nustatymo metodus, tokius kaip pajamų metodas ir rinkos metodas.

Turtą ir įsipareigojimus, kurie finansinės būklės ataskaitoje įvertinami tikrąja verte arba kurių tikroji vertė nėra nustatoma, tačiau apie kuriuos informacija yra atskleidžiama, Bankas klasifikuoja pagal tikrosios vertės hierarchiją, kurioje kintamieji skirstomi į tris lygius, priklausomai nuo jų prieinamumo:

- 1 lygio kintamieji yra identiško turto ar įsipareigojimų aktyvioje rinkoje kotiruojamos (nekoreguotos) kainos, kurios yra prieinamos Bankui vertės nustatymo dieną;
- 2 lygio kintamieji yra kintamieji, išskyrus kotiruojamas kainas, kurios priskiriamos 1 lygiui, tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi konkrečiam turtui ar įsipareigojimui;
- 3 lygio kintamieji yra nestebimi kintamieji, taikomi konkrečiam turtui ar įsipareigojimui.

Nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialus turtas yra identifikuojamas nepiniginis turtas, kuris neturi fizinio pagrindo, tarnauja ilgiau kaip vienerius metus ir kurio įsigijimo vertė viršija 3 000 eurų.

Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Bankas gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Šis reikalavimas taikomas ir kai nematerialusis turtas yra įsigytas iš išorės, ir kai jis sukurtas viduje.

Visi tyrimo kaštai priskiriami sąnaudoms, o plėtros sąnaudos kapitalizuojamos ir pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje, kai jas galima patikimai apskaičiuoti ir kai Bankas iš jų ateityje tikisi gauti ekonominės naudos, susijusios su turtu. Kitais atvejais plėtros sąnaudos apskaitoje registruojamos tada, kai patiriamos. Jei Bankas negali atskirti vidinio projekto, skirto sukurti nematerialųjį turtą, tyrimų fazės nuo plėtros fazės, Bankas projekto sąnaudas laiko tokiomis, kurios atsirado tik tyrimų fazės metu.

Nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo savikaina. Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, kai atsiranda galimo vertės sumažėjimo požymių. Nematerialiojo turto savikainą sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negrąžinamus mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką:

- pagrindinė programinė įranga: 3-5 metai;
- kitas nematerialus turtas: 5 metai.

Amortizuojamas turtas tikrinamas, ar nesumažėjusi jo vertė, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad turto balansinė vertė gali būti nebeatgauta. Suma, kuria turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pripažįstama vertės sumažėjimo nuostoliais. Atsiperkamoji vertė yra turto vertė, atėmus pardavimo išlaidas, arba naudojimo vertė, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė.

Nematerialaus turto amortizacijos terminai su apibrėžtu naudingo tarnavimo laiku yra peržiūrimi kiekvienų finansinių metų pabaigoje.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikiu materialiuoju turtu yra laikomas turtas, kuris tarnauja ilgiau kaip vienerius metus ir kurio įsigijimo vertė viršija 300 eurų. Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius, kai atsiranda galimo vertės sumažėjimo požymių.

Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina ir sukauptas nusidėvėjimas sąskaitose yra eliminuojamas, o pardavimo pelnas ar nuostoliai apskaitomi pelne (nuostoliuose). Ilgalaikio materialiojo turto savikainą sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negrąžinamus įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu eksploatacijai arba perkėlimu į jo naudojimo vietą. Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos ilgalaikiam materialiajam turtui pradėjus veikti, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelne (nuostoliuose). Tais atvejais, kai galima aiškiai įrodyti, jog šių išlaidų dėka padidės ekonominė nauda iš šio ilgalaikio materialiojo turto panaudojimo ir / arba pailgės jo numatytas ekonominio tarnavimo laikas, išlaidos yra kapitalizuojamos, pridedant jas prie ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainos.

Materialaus turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas naudojant tiesiogiai proporcingą metodą, nurašant kiekvieno atskiro turto vieneto įsigijimo savikainą per numatomą turto naudojimo laikotarpį. Kiekvieną ataskaitinę datą turto likutinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi ir, esant poreikiui, atitinkamai keičiami. Pagrindinėms ilgalaikio materialiojo turto rūšims nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant žemiau pateiktus numatomus turto naudojimo laikotarpius:

- kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga): 3 m.;
- automobiliai: 5 m.;
- įranga ir kitas aukščiau neišvardintas turtas: 4 m.

Naudingo tarnavimo laikas yra reguliariai peržiūrimas užtikrinant, kad nusidėvėjimo terminas atitinka numatomą ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Nuoma (Bankas kaip nuomininkas)

Pagal nuomos sutartis į apskaitą yra traukiamas nuomos įsipareigojimas ir susijęs naudojimo teise valdomas turtas tada, kai Bankas gali pradėti naudotis nuomojamu turtu. Kiekvienas nuomos mokėjimas yra paskirstomas tarp įsipareigojimų dengimo ir palūkanų sąnaudų. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos per nuomos laikotarpį. Nuomos mokėjimai yra diskontuojami naudojant Banko skolinimosi palūkanų normą. Visoms nuomos sutartims, išskyrus trumpalaikes ir mažaverčio turto nuomos sutartis, Bankas taiko vieną pripažinimo ir vertinimo metodą. Bankas pripažįsta nuomos įsipareigojimą mokėti nuomos įmokas ir naudojimo teise valdomą turtą, pagal kurį suteikiama teisė naudotis pagrindiniu turtu.

Naudojimo teise valdomas turtas

Pradžios datą (t.y. datą, nuo kurios pagrindinis turtas pradėtas naudoti) Bankas pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą. Naudojimo teise valdomas turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą pakoregavus dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo. Naudojimo teise valdomo turto įsigijimo savikaina apima nuomos įsipareigojimų pirminio vertinimo sumą, pirmines tiesiogines išlaidas, nuomos mokesčius pradžios datą arba iki jos, atėmus bet kokias gautas nuomos paskatas. Naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimas per visą nuomos laikotarpį skaičiuojamas pagal tiesiogiai proporcingą metodą.

Nuomos įsipareigojimai

Pradžios datą Bankas pripažįsta nuomos įsipareigojimus, apskaitomus nuomos įmokų, kurios turės būti sumokėtos per nuomos laikotarpį, dabartine verte. Nuomos įmokos apima fiksuotas įmokas (įskaitant prilygintas fiksuotoms įmokoms) atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas, kintamas nuomos įmokas, kurios priklauso nuo indekso ar normos, ir sumas, kurios turėtų būti sumokėtos pagal likvidacinės vertės garantijas.

Skaičiuojant dabartinę nuomos įmokų vertę, nuomos mokėjimai yra diskontuojami naudojant Banko skolinimosi palūkanų normą, kuri yra periodiškai peržiūrima. Po pradžios datos nuomos įsipareigojimų suma didinama, atsižvelgiant į padidėjusią palūkanų normą ir sumažinama sumokėtų nuomos įmokų suma. Be to, balansinė nuomos įsipareigojimų suma yra vertinama pakartotinai, jeigu atliekami tam tikri koregavimai, pasikeičia nuomos laikotarpis ar nuomos įmokos (pvz., būsimų įmokų pakeitimai dėl indekso ar normos, naudojamos tokiems nuomos įmokoms nustatyti, pasikeitimo) arba pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas.

Banko nuomos įsipareigojimai apskaitomi straipsnyje „Nuomos įsipareigojimai“ (12 pastaba).

Trumpalaikė ir mažaverčio turto nuoma

Bankas taiko pripažinimo išimtį savo trumpalaikiam ir mažaverčiam turtui. Trumpalaikės nuomos sutartys vertinamos atsižvelgiant į pratęsimo galimybes. Jei ataskaitinę dieną iki nuomos sutarties termino pabaigos yra likęs mažiau nei 12 mėn. laikotarpis, tuomet yra vertinama nuomos sutarties pratęsimo tikimybė. Jei yra labiau tikėtina, jog sutartis bus pratęsta ilgesniam laikotarpiui, prie dabartinio iki sutarties pabaigos likusio laikotarpio papildomai yra pridedamas planuojamas nuomos pratęsimo terminas. Trumpalaikės ir mažaverčio turto nuomos įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal tiesinį metodą per nuomos laikotarpį.

Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis

Pelno mokesčio apskaičiavimas remiasi metiniu pelnu, įvertinus atidėtą pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas yra 15%.

Mokestiniai nuostoliai Lietuvoje gali būti keliami neribotą laiką. Nuo 2014 m. sausio 1 d. perkeliami mokestiniai nuostoliai negali viršyti 70% einamųjų metų apmokestinamo pelno. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiu, kuriame

bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, atsižvelgiant į mokesčių tarifus, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti finansinės būklės datai.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas balanse tiek, kiek Banko vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno prognozes. Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėse ataskaitose.

Grynosios palūkanų pajamos

Finansinio turto palūkanų pajamos ir finansinių įsipareigojimų palūkanų sąnaudos apima per ataskaitinį laikotarpį gautas arba sumokėtas palūkanas, sukauptų palūkanų pokytį bei bet kokio skirtumo tarp pirminės sumos ir galutinės sumos suėjus terminui amortizaciją per visą finansinės priemonės laikotarpį, kuri atspindi pastovią grąžos normą per visą priemonės laikotarpį, dar vadinamą efektyviąja palūkanų norma. Efektyvioji palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuria diskontuojami būsimi pinigai srautai iki finansinio turto bendrosios balansinės vertės arba iki finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos, atsižvelgiant į sandorio išlaidas, premijas arba nuolaidas bei sumokėtus arba gautus mokesčius, kurie yra grąžos iš finansinės priemonės dalis.

Finansinio turto palūkanų pajamos yra skaičiuojamos taikant efektyviąją palūkanų normą nuo finansinės priemonės bendrosios balansinės vertės, išskyrus toliau minimas dvi išimtis. Jei amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto vertė sumažėja dėl kredito rizikos po pirminio pripažinimo (finansinis turtas, priskiriamas 3-jai pakopai), palūkanų pajamos skaičiuojamos taikant efektyviąją palūkanų normą nuo amortizuotos savikainos, kuri yra lygi bendrajai apskaitinei vertei, atėmus atidėjinius vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos. Jei finansinis turtas nebėra priskiriamas nuvertėjusiam dėl kredito rizikos, vėl grįžtama prie palūkanų pajamų apskaičiavimo nuo finansinės priemonės bendrosios balansinės vertės. Jei amortizuota savikaina vertinamo finansinio turto vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos pirminio pripažinimo metu, palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant pagal kredito riziką pakoreguotą efektyviąją palūkanų normą amortizuotai savikainai iki tokio finansinio turto pripažinimo nutraukimo. Pagal kredito riziką pakoreguota efektyvioji palūkanų norma apskaičiuojama remiantis finansinio turto amortizuota savikaina, o ne bendrąja balansine verte ir apima apskaičiuotų būsimų pinigų srautų tikėtinų kredito nuostolių poveikį.

Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos

Pajamas iš sutarčių su klientais sudaro mokesčiai, susiję su paslaugomis ir jie įtraukiami į Banko pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos eilutę „Paslaugų ir komisinių pajamos“. Paslaugų ir komisinių pajamas daugiausia sudaro su paslaugomis susiję mokesčiai: mokėjimo paslaugų, paslaugų planų, sąskaitų aptarnavimo ir kiti mokesčiai. Tokios pajamos atspindi atlygio dydį, kurį tikimasi gauti už suteiktas paslaugas. Jų pripažinimas bendrųjų pajamų ataskaitoje priklauso nuo to, ar Banko įsipareigojimai yra įvykdyti. Bendras atlygis paskirstomas kiekvienam įvykdymo įsipareigojimui ir priklauso nuo to, ar paslaugos suteikiamos konkrečiu laiku, ar per tam tikrą laikotarpį.

Delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus ir kiti įsipareigojimai, susiję su paskolomis, pripažįstami pajamomis pinigų principu, gavus klientų sumokėtus pinigus.

Sąnaudų pripažinimas

Indėlių palūkanų sąnaudos apskaitoje pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į indėlio sumą ir taikant indėlio sutarties galiojančią palūkanų normą. Kitos veiklos sąnaudos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį patirtų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečiu pajamų uždirbimu ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis paprastai įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma, įtraukiant neatskaitomą PVM. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą rinkos palūkanų norma.

Išmokos darbuotojams

Bankas neturi nustatytų išmokų darbuotojams ir darbuotojų skatinimo planų, tačiau 2023 m. pradėjo taikyti apmokėjimo sistemą Banko nuosavybės priemonėmis. Tokios naudos apskaitomos remiantis 2-uoju TFAS. Siekiant atvaizduoti Banko suteiktus akcijų opcionus, Bankas pripažįsta darbuotojų gautiną naudą kaip sąnaudas pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje ir atitinkamai tokia pačia suma – akcijų opcionų rezervo padidėjimą nuosavybėje. Tokių suteiktų nuosavybės priemonių tikroji vertė apskaitos tikslais apskaičiuojama suteikimo, t.y. vertinimo dieną. Vertinimo diena – tai diena, kurią buvo sudaryta sutartis ir šalys susitarė dėl mokėjimo akcijomis sąlygų. Suteikimo dieną darbuotojams suteikiamos teisės į mokėjimą akcijomis. Kadangi teisės į suteiktas nuosavybės priemones neperduodamos tol, kol darbuotojas neišdirba nustatyto laikotarpio, daroma prielaida, kad paslaugos suteikiamos per teisių perdavimo laikotarpį. Tai reiškia, kad savikaina ir atitinkamas nuosavybės padidėjimas pripažįstami per visą teisių perdavimo laikotarpį. Nusprendžiant, kiek bus suteikta nuosavybės priemonių, į kurias numatoma perduoti teises, atsižvelgiama į teisių suteikimo ne pagal rinkos principus sąlygas, tokį kaip reikalavimas, kad darbuotojas liktų dirbti įmonėje.

Trumpalaikės išmokos darbuotojams pripažįstamos kaip einamojo laikotarpio sąnaudos, kai darbuotojai suteikia paslaugas. Išmokos apima atlyginimus, socialinio draudimo išmokas, premijas, mokamas atostogas ir kita.

Vertinimų ir vadovybės sprendimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Remiantis TFAS, priimtais taikyti Europos Sąjungoje, vadovybė, rengdama finansines ataskaitas, turi padaryti tam tikrus vertinimus ir prielaidas, kurie turi įtakos turto, įsipareigojimų, pajamų, išlaidų ir neapibrėžtumų atskleidimui. Žemiau yra pateiktos pagrindinės prielaidos, kurios yra įtakojamos ateities ir kitų įvertinimo sričių neapibrėžtumo finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną, bei kurios gali sąlygoti reikšmingą turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės koregavimą ateinančiais finansiniais metais.

Klientams suteiktų paskolų tikėtinų kredito nuostolių nustatymas

Bankas, siekdamas nustatyti vertės sumažėjimą dėl kredito rizikos, nuolat peržiūri turimų paskolų portfelį. Bankas, nustatydamas, ar nuostolis dėl paskolų vertės sumažėjimo turėtų būti pripažintas pelne (nuostoliuose), naudoja įvertinimus, ar yra stebėjimais pagrįstų duomenų, rodančių, kad yra išmatuojamas įvertintų panašios rizikos Banko skolininkų būsimųjų pinigų srautų sumažėjimas. Šis įvertinimas remiasi istorinės kiekvienos panašios rizikos skolininkų grupės informacijos analize bei aktualia ateities informacija. Kiekvienai panašios rizikos skolininkų grupei nustatoma įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė ir, remiantis juo, nustatomas vertės sumažėjimas. Naudojamos prielaidos reguliariai peržiūrimos, siekiant sumažinti skirtumus tarp nuostolių įvertinimo ir realiai patiriamų nuostolių. Išsamesnė informacija apie įtrauktas sumas yra nurodyta 10 pastaboje.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas laikiniesiems skirtumams tokia apimtimi, kokia tikėtinas mokestinės naudos realizavimas per būsimą apmokestinamąjį pelną. Vadovybei tenka priimti sprendimus, siekiant nustatyti pripažintino atidėtojo pelno mokesčio turto sumą, remiantis apmokestinamojo pelno suma, kurią tikimasi uždirbti ateinančiais laikotarpiais, ir mokesčių planavimo strategijomis. Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra pripažįstamas įvertinant Banko veiklos rezultatų ir apmokestinamojo pelno prognozes. Dėl būsimų įvykių vertinimams naudotos prielaidos gali keistis. Tokių pokyčių įtaka vertinimams bus pateikta finansinėse ataskaitose jiems atsiradus. Išsamesnė informacija pateikta 14 pastaboje.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža. Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomi tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas reikalauja būtent tokio užskaitymo.

Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Banko padėtį finansinės būklės ataskaitos dieną (koreguojantys įvykiai), yra atskleidžiami finansinėse ataskaitose. Poataskaitiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

RIZIKOS VALDYMAS

Rizika yra neatsiejama nuo Banko veiklos. Rizikų valdymas Banke yra tęstinis procesas, skirtas užtikrinti, kad Banko patiriamos rizikos būtų nustatytos ir suprastos, jų pasireiškimo padariniai numatyti ir imtasi priemonių sumažinti potencialų neigiamą rizikos įvykių poveikį.

Rizika Banke yra valdoma per nuolatinio atpažinimo, įvertinimo ir kontrolės procesus, priklausomus nuo rizikos limitų ir kitų kontrolių. Šis rizikos valdymo procesas yra svarbus Banko tęstiniam pelningumui ir kiekvienas darbuotojas Banke yra atsakingas už rizikų valdymą savo vykdomose funkcijose.

Bankas patiria kredito, likvidumo, rinkos, operacinę, reguliuojamo kapitalo ir kitas rizikas.

Kredito rizika

Kredito rizika – tai rizika Bankui patirti nuostolius dėl klientų finansinių įsipareigojimų Bankui nevykdymo. Kredito rizika daugiausia kyla iš kreditavimo veiklos ir yra reikšmingiausia rizika Banko versle.

Banke veikia kredito rizikos valdymo sistema, kuri yra nuolat tobulinama ir apima kreditavimo politiką, kredito rizikos limitų sistemą, kitas kredito rizikos valdymo priemones, taip pat kredito rizikos valdymo vidaus kontrolę ir vidaus auditą.

Banko Valdyba yra patvirtinusi kredito rizikos politiką bei procedūras, kuriose yra nustatyti kredito rizikos valdymo politikos principai, apibrėžtas priimtinas kredito rizikos lygis ir struktūra bei nustatytos kredito rizikos valdymo priemonės ir jų tarpusavio sąveika. Tokiu būdu užtikrinamas vieningas kredito rizikos prisiėmimo principų supratimas, atitinkantis banko kreditavimo veiklos pobūdį ir sudėtingumą bei priežiūrinius reikalavimus.

Banko kredito rizikos valdymas grindžiamas vadovaujantis geriausia kitų bankų rizikos valdymo praktika. Todėl Banko darbuotojai nuolatos domisi Lietuvos ir užsienio bankų kredito rizikos valdymo sistemomis bei jų valdymo rezultatais.

Toliau pateiktoje lentelėje yra atskleista maksimali kredito rizika. Maksimali rizika yra atskleista grynąja verte prieš įkeitimo sutarčių įtaką.

	2023 gruodžio 31 d.	2022 gruodžio 31 d.
Pinigai ir pinigų ekvivalentai:		
Lėšos centriniame banke bendroji vertė	5 547 710	28 924 401
Lėšos komerciniuose bankuose bendroji vertė	127 567	242 126
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	**81 264 119**	**63 491 322**
Skolos vertybiniai popieriai	**28 332 476**	**-**
Kitas turtas	**274 254**	**140 401**
Nebalansinės pozicijos, turinčios kredito riziką:		
Įsipareigojimai suteikti paskolą	14 111 021	8 530 784
VISO:	**129 657 147**	**101 329 034**

Atidėjiniai vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos

Bankas vertina atidėjinius vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos taikydamas tikėtinų kredito nuostolių (TKN) metodą. Tikėtini kredito nuostoliai vertinami atsižvelgiant į pakopą, kuriai kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra priskiriamas konkretus turtas:

- 1 pakopos finansinis turtas – po turto pirminio pripažinimo nepastebėta reikšmingo kredito rizikos padidėjimo. 1 pakopos pozicijoms taikomos 12 mėnesių nuostolių įvykių tikimybės;
- 2 pakopos finansinis turtas – po turto pirminio pripažinimo pastebėtas reikšmingas kredito rizikos padidėjimas. Tam, kad įvertintų kredito rizikos padidėjimą, Bankas naudoja daug kriterijų, kurių pagrindiniai apima: kredito rizikos įvertinimo sumažėjimas, mokėjimo pradelsimai (pradelstas daugiau kaip 30 dienų), kiti užfiksuoti požymiai (restruktūrizavimas, lengvatų suteikimas, kiti kokybiniai faktoriai, rodantys kredito rizikos padidėjimą). 2 pakopos pozicijoms taikomos sandorio laikotarpio nemokumo tikimybės (angl. *lifetime probabilities of default*). Pokyčio dydis, kuris daro įtaką migracijai pateiktas žemiau:

	Nemokumo tikimybės pokytis
Migravimas iš 1 pakopos į 2 pakopą	Jei nemokumo reitingas nukrenta: - per 3 punktus (jei pirminis reitingas buvo 1-3) - per 2 punktus (jei pirminis reitingas buvo 4-5) - per 1 punktą (jei pirminis reitingas buvo 6 ar blogesnis (iki 10))

- 3 pakopos finansinis turtas – turtas, kurio vertė sumažėjusi dėl kredito rizikos padidėjimo. Pagrindiniai turto įtraukimo į 3 pakopą kriterijai apima: skolininko bankrotą, pajamų netekimą, mokėjimo pradelsimą virš 90 dienų, reikšmingą finansinių rodiklių suprastėjimą, kitus objektyvius kriterijus.

Pozicijos migravimas į geresnę poziciją vyksta automatiškai pagal Banko tvarkose nustatytas taisykles:

	Nemokumo tikimybės pokytis
Migravimas iš 2 pakopos į 1 pakopą	Nefiksuojama pradelstų mokėjimų per paskutines 30 dienų arba jei nemokumo reitingas per paskutines 30 dienų pakyla ir nenukrenta: - per 3 punktus (jei pirminis reitingas buvo 1-3) - per 2 punktus (jei pirminis reitingas buvo 4-5) - per 1 punktą (jei pirminis reitingas buvo 6 ar blogesnis (iki 10))
Migravimas iš 3 pakopos į 2 pakopą	Nefiksuojama jokių pradelstų mokėjimų per paskutines 30 dienų, tik jei sutartis nėra nutraukta, klientas nėra bankrutuojantis.

Jei pozicija migravo į kitą pakopą dėl finansinių rodiklių pablogėjimo ar kitų išorinių veiksnių, perkelti į kitos pakopos atitinkamą poziciją galima turint pakankamus įrodymus, jog kredito rizika tapo priimtina, ir pozicijos dydis bus pilnai grąžintas laiku. Sprendimą dėl rankinio pozicijos perkėlimo į kitą pakopą priima Banko Kredito komitetas.

Esant objektyvių įrodymų, vertės sumažėjimo skaičiavimus vykdantys Banko darbuotojai turi teisę priskirti konkrečią poziciją geresnei arba blogesnei pakopai. Pažymėtina, kad kai kurie priežiūriniai neveiksnių pozicijų kriterijai turi savo požymio panaikinimo taisykles, todėl kai kuriais atvejais laikotarpis, per kurį pozicijai panaikinamas 3 pakopos požymis, gali būti ilgesnis.

Kiekvieno skolininko nemokumo tikimybė vertinama individualiai. Klientai skirstomi į 10 rizikos grupių, kurioms nustatoma konkreti nemokumo tikimybė. Kadangi Bankas dar neturi ilgos savo klientų istorijos, nemokumo tikimybės duomenys yra perkami iš paslaugų tiekėjų ir priskiriami kiekvienai iš rizikos grupių. Reikšmingų klientų reitingas yra peržiūrimas kartą per ketvirtį, visų kitų – kartą per metus. Esant indikacijoms apie kredito būklės pablogėjimą, rizikos grupė peržiūrima nedelsiant.

Apskaičiuojant TKN pozicijoms, esančioms 1 pakopoje, vertinama 12 mėnesių nemokumo tikimybė. Šis vertinimas atliekamas atsižvelgiant į esamą pozicijos dydį, jos apdraudimą užtikrinimo priemonėmis ir nemokumo tikimybę, t.y. TKN apskaičiuojamas įvertinant, kokia galima kliento bankroto tikimybė ir kokia Banko pozicija tokio įvykio atveju, t.y. kiek užstato Bankas turi tokiai pozicijai padengti.

Apskaičiuojant TKN pozicijoms, esančioms 2 pakopoje, vertinama sandorio laikotarpio nemokumo tikimybė, kuomet galimi TKN apskaičiuojami kiekvieniems metams, likusiems iki sandorio termino pabaigos, įvertinant galimą užstatinės pozicijos mažėjimą (nusidėvėjimas, garantijų amortizacija, taikoma diskonto norma). TKN priskiriama bendra suma už likusį sutarties termino laikotarpį.

Sutarties sandorio išlaidas (išlaidas, kurias sudaro mokesčiai ir komisiniai, mokami agentams, konsultantams, makleriams ir prekybos tarpininkams) į EAD, apskaičiuojant tikėtinus kredito nuostolius, nėra įtraukiami. Šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis per finansinės priemonės galiojimo laikotarpį. Jeigu finansinė priemonė yra priskiriama 3 pakopai, tuomet likusios sutarties sandorio išlaidos pripažįstamos sąnaudomis.

Lentelėje žemiau pateikiamas Banko paskolų portfelio pasiskirstymas pagal paskolų pakopas:

	2023-12-31				
	Bendroji vertė			Atidėjinys vertės sumažėjimui	Amortizuota savikaina
	Apskaitinė vertė	Atidėtas administravimo mokestis	Atidėtos sandorio išlaidos		
1 pakopa	61 148 825	(577 073)	381 143	(273 073)	60 679 822
2 pakopa	15 847 164	(154 774)	96 946	(148 201)	15 641 135
3 pakopa	4 268 130	(13 994)	23 457	(343 314)	3 934 279
Iš viso:	**81 264 119**	**(745 841)**	**501 546**	**(764 588)**	**80 255 236**

	2022-12-31				
	Bendroji vertė			Atidėjinys vertės sumažėjimui	Amortizuota savikaina
	Apskaitinė vertė	Atidėtas administravimo mokestis	Atidėtos sandorio išlaidos		
1 pakopa	46 305 165	(372 695)	472 261	(40 029)	46 364 702
2 pakopa	15 458 177	(138 474)	93 609	(57 204)	15 356 108
3 pakopa	1 727 980	(1 390)	-	(178 639)	1 547 951
Iš viso:	**63 491 322**	**(512 559)**	**565 870**	**(275 872)**	**63 268 761**

Lentelėje žemiau pateikiamas Banko paskolų portfelio prieš atidėjinius vertės sumažėjimui pasiskirstymas pagal paskolų pakopas ir pradelstas dienas:

Pradelstos dienos	**2023-12-31**				**2022-12-31**			
	Pakopa				**Pakopa**			
	1	2	3	**VISO:**	1	2	3	**VISO:**
0-4 dienos	57 108 630	10 779 877	1 140 123	**69 028 630**	42 366 808	11 943 663	584 738	**54 895 209**
5-30 dienų	3 826 879	1 433 607	264 763	**5 525 249**	4 034 621	2 149 153	795 544	**6 979 318**
31-60 dienų	777	3 575 852	366 340	**3 942 969**	465	1 298 143	7 837	**1 306 445**
61-90 dienų	1 237	-	1 176 086	**1 177 323**	415	22 354	-	**22 769**
Virš 90 d.	15 372	-	1 330 281	**1 345 653**	2 421	-	338 471	**340 892**
Iš viso:	**60 952 895**	**15 789 336**	**4 277 593**	**81 019 824**	**46 404 730**	**15 413 313**	**1 726 590**	**63 544 633**

Banko klientams suteiktų paskolų LGD koeficientai yra nustatomi kiekvienai pozicijai.

Lentelėje žemiau pateikiamas Banko paskolų santykio su užstato diskontuota verte pasiskirstymas pagal pakopas:

Paskolos padengimas užstatu %	2023-12-31				2022-12-31			
	Pakopa				Pakopa			
	1	2	3	**VISO:**	1	2	3	**VISO**:
Be užstato	139 266	-	47 438	**186 704**	15 303	-	-	**15 303**
<10%	1 391 557	479 016	11 712	**1 882 285**	733 539	127 624	-	**861 163**
nuo 10% iki 49%	49 472 045	14 337 637	3 609 431	**67 419 113**	35 700 790	10 168 853	840 824	**46 710 467**
nuo 50% iki 59%	3 319 948	908 024	455 966	**4 683 938**	1 742 865	3 396 469	89 094	**5 228 428**
nuo 60% iki 69%	1 939 757	64 659	132 489	**2 136 905**	2 430 595	697 087	760 153	**3 887 835**
nuo 70% iki 79%	709 599	-	-	**709 599**	3 846 154	68 138	-	**3 914 292**
nuo 80% iki 89%	614 468	-	-	**614 468**	301 507	-	16 649	**318 156**
nuo 90% iki 100%	1 493 274	-	-	**1 493 274**	1 079 446	673 399	-	**1 752 845**
Daugiau nei 100%	1 872 982	-	20 556	**1 893 538**	554 532	281 743	19 869	**856 144**
Iš viso:	**60 952 896**	**15 789 336**	**4 277 592**	**81 019 824**	**46 404 731**	**15 413 313**	**1 726 589**	**63 544 633**

Už išduotas paskolas visas Bankui įkeistas turtas diskontuojamas vienerių metų laikotarpiui taikant efektyviąją palūkanų normą.

Bankui priimtinas užstato priemones sudaro:

- nekilnojamas turtas (komercinės, gyvenamosios ir pan. paskirties), įskaitant pastatus ir žemės sklypus; atsižvelgiant į įkeičiamo turto paskirtį pritaikomas paskolos ir esamos turto vertės santykis (angl. *LTV*), kurio dydžiai nurodyti Banko užstatų tvarkoje;
- kilnojamas turtas – įranga, transporto priemonės (lengvasis ir sunkusis), atsargos; atsižvelgiant į įkeičiamo turto tipą pritaikomas LTV, kurio dydžiai nurodyti Banko užstatų tvarkoje;
- valstybinės garantijos – šiuo metu Banko portfelyje turimos EIF ir INVEGA garantijos (INVEGA atveju garantijos dydis pritaikomas individualiai pagal INVEGA sprendimą, EIF garantijos atveju jos dydis yra 70%);
- finansinis turtas – dažniausiu atveju tai gautinos sumos, kurios įkeičiamos pagal įmonės balanse nurodytą vertę; šiam užstatui taikomas LTV 30%;
- užstato priemonės, kurios Bankui yra priimtinos, tačiau joms taikomas LTV 0%, tad traktuojamas kaip nulinės vertės yra fizinių / juridinių asmenų laidavimas ir vekselis.

Kilnojamojo turto (išskyrus atsargas) atveju, taikomas Bankui įkeisto turto nusidėvėjimas, pritaikant 5 metų nusidėvėjimo terminą. Bankui įkeistų atsargų ir gautinų sumų vertė atnaujinama kas ketvirtį pagal kliento pateiktas detalizacijas. Negavus atitinkamų įrodymų, tokio užstato vertė prilyginama 0. Taip pat Bankui negavus įkeisto draudžiamo nekilnojamojo turto galiojančio draudimo, tokio turto užstatui priskiriama vertė (t.y. vertė pritaikius atitinkamą LTV) mažinama 10%. Bankui neturint atnaujinto turto vertinimo (komercinės paskirties turto pervertinimas turi būti atliekamas kas metus, gyvenamosios paskirties turto pervertinimas turi būti atliekamas kas 3 metus), taip pat pritaikomas 10% mažinimas. Bankui neturint galiojančio kilnojamojo turto draudimo, tokio užstato vertė prilyginama 0.

Jei Bankas gauna informaciją, jog įkeisto užstato būklė yra ženkliai pablogėjusi, tokio užstato vertė ir pozicija yra peržiūrima nedelsiant.

Lentelėje žemiau pateikiamas Banko atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos:

	2023-12-31	2022-12-31
Vertės sumažėjimas sausio 1 d.	**275 872**	**150 329**
Suformuota	118 007	76 088
Finansinis turtas, kurio pripažinimas nutrauktas	(55 150)	(69 953)
Perkėlimai tarp pakopų	194 090	130 819
Kiti	231 769	(11 411)
Vertės sumažėjimas gruodžio 31 d.	**764 588**	**275 872**

Bendras finansinio turto vertės sumažėjimo pokytis pateiktas lentelėse žemiau:

	2023-12-31	2022-12-31
Vertės sumažėjimas išduotoms paskoloms	488 717	125 543
Vertės sumažėjimas nebalansiniams įsipareigojimams suteikti paskolas pagal pasirašytas paskolų sutartis	10 922	(12 305)
Vertės sumažėjimas pinigams ir pinigų ekvivalentams	(1 341)	1 726
Vertės sumažėjimas skolos vertybiniams popieriams	5 391	-
Vertės sumažėjimas per metus:	**503 689**	**114 964**

	2023-12-31	2022-12-31
Paskolų vertės sumažėjimo suma, pripažinta pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje:		
Vertės sumažėjimo padidėjimas	1 095 465	445 137
Atstatyta vertės sumažėjimo suma	(551 598)	(249 641)
Nurašymai (įskaitant nutraukimus)	(55 150)	(69 953)
Viso paskolų vertės sumažėjimo:	**488 717**	**125 543**
Nostro* sąskaitų vertės sumažėjimo suma, pripažinta pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje:		
Vertės sumažėjimo padidėjimas	43 986	6 831
Atstatyta vertės sumažėjimo suma	(45 327)	(5 105)
Viso Nostro sąskaitų vertės sumažėjimo:	**(1 341)**	**1 726**
Skolos vertybinių popierių, vertinamų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo suma, pripažinta pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje:		
Vertės sumažėjimo padidėjimas	8 882	-
Atstatyta vertės sumažėjimo suma	(6 273)	-
Viso skolos vertybinių popierių, vertinamų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo:	**2 609**	**-**
Skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, kurių pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, vertės sumažėjimo suma, pripažinta pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje:		
Vertės sumažėjimo padidėjimas	11 149	-
Atstatyta vertės sumažėjimo suma	(8 367)	-
Viso skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, kurių pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, vertės sumažėjimo:	**2 782**	**-**
Viso vertės sumažėjimo:	**492 767**	**127 269**

Koncentracijos rizika

Bankas valdo, riboja ir kontroliuoja kredito rizikos koncentraciją, visų pirma kylančią klientų bei susijusių klientų grupių, taip pat ekonominės veiklos sektorių atžvilgiu. Bankas laikosi Lietuvos banko nustatytų priežiūrinių riziką ribojančių maksimalios paskolos vienam skolininkui bei didelių pozicijų normatyvų. 2023 m. gruodžio 31 d. Bankas tenkino maksimalios pozicijos reikalavimą ir jis atitiko 22,71% nefinansinei institucijai. Remiantis didelių pozicijų reikalavimu, pozicija vienam klientui ar susijusių klientų grupei, t.y. suteiktos paskolos, taip pat bet kokia turto arba nebalansinio turto dalis, negali viršyti 25% Banko 1 lygio kapitalo. Pozicija finansinei institucijai negali viršyti 25% Banko 1 lygio kapitalo arba 150 mln. eurų (atsižvelgiant į tai kuris dydis yra didesnis).

Banko kredito rizikos koncentracija pagal ekonominės veiklos sektorių yra atskleista lentelėje žemiau, prieš tikėtinus kredito nuostolius.

2023-12-31		
Ekonominės veiklos sektorius	**Suma eurais**	**Proporcija %**
Gamyba	18 228 613	22%
Didmeninė prekyba	13 788 928	17%
Statyba	12 860 193	16%
Mažmeninė prekyba	11 161 442	14%
Transportavimas ir sandėliavimas	6 082 733	8%
Kita	5 819 097	7%
Administravimas ir konsultacinės paslaugos	5 170 909	6%
Nekilnojamas turtas	4 022 162	5%
Menai, pramogos, rekreacija, sveikata	2 447 852	3%
Nuoma ir lizingas	1 437 895	2%
Iš viso:	**81 019 824**	**100%**

* Nostro – sąskaitos centriniame banke ir kredito institucijose.

2022-12-31		
Ekonominės veiklos sektorius	**Suma eurais**	**Proporcija %**
Didmeninė prekyba	12 028 892	19%
Gamyba	11 148 533	18%
Mažmeninė prekyba	7 296 554	11%
Nekilnojamas turtas	7 240 737	11%
Statyba	6 124 925	10%
Kita	5 849 836	9%
Administravimas ir konsultacinės paslaugos	4 979 017	8%
Transportavimas ir sandėliavimas	4 454 973	7%
Menai, pramogos, rekreacija, sveikata	2 657 308	4%
Nuoma ir lizingas	1 763 858	3%
Iš viso:	**63 544 633**	**100%**

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika – tai rizika, kad, suėjus terminui, Bankas nepajėgs įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų. Likvidumo rizikai valdyti Banko politikoje numatyta palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį, leidžiantį įvykdyti įsipareigojimus tiek esant įprastoms, tiek sudėtingoms sąlygoms, nepatiriant nepriimtinų nuostolių ir nerizikuojant prarasti reputaciją.

Toliau pateiktoje lentelėje yra atskleistos Banko didžiausios likvidumo rizikos pozicijos apskaitine verte, neatsižvelgiant į užtikrinimo priemones:

2023-12-31						
	Pagal pareikalavimą	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso:
Turtas						
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5 675 277	-	-	-	-	5 675 277
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	1 941 652	8 875 546	23 001 445	41 952 186	5 248 995	81 019 824
Skolos vertybiniai popieriai	28 332 476	-	-	-	-	28 332 476
Kitas turtas	166 543	6 015	42 321	53 824	5 551	274 254
Iš viso:	**36 115 948**	**8 881 561**	**23 043 766**	**42 006 010**	**5 254 546**	**115 301 831**
Įsipareigojimai						
Klientams mokėtinos sumos	10 464 205	12 941 423	76 425 100	6 068 457	-	105 899 185
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	-	-	-	-	2 000 000	2 000 000
Nuomos įsipareigojimas	-	15 437	71 392	239 241	-	326 070
Kiti įsipareigojimai	811 536	672 772				1 484 308
Iš viso:	**11 275 741**	**13 629 632**	**76 496 492**	**6 307 698**	**2 000 000**	**109 709 563**

	2022-12-31					
	Pagal pareikalavimą	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso:
Turtas						
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	29 166 527	-	-	-	-	29 166 527
Paskolos ir gautinos sumos iš klientų	891 689	4 577 036	18 544 802	38 061 281	1 469 825	63 544 633
Kitas turtas	140 401	-	-	-	-	140 401
Iš viso:	**30 198 617**	**4 577 036**	**18 544 802**	**38 061 281**	**1 469 825**	**92 851 561**
Įsipareigojimai						
Klientams mokėtinos sumos	12 785 831	10 068 829	50 993 494	11 534 199	-	85 382 353
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	-	70 260	-	-	2 000 000	2 070 260
Nuomos įsipareigojimas	-	7 241	63 445	289 723	-	360 409
Kiti įsipareigojimai	768 996	959	-	-	-	769 955
Iš viso:	**13 554 827**	**10 147 289**	**51 056 939**	**11 823 922**	**2 000 000**	**88 582 977**

Bankai privalo turėti pakankamai likvidžiojo turto, kad esant itin nepalankioms sąlygoms per 30 dienų galėtų padengti grynąjį netenkamų pinigų srautą. Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklio reikšmė neturi būti mažesnė nei 100%, t.y. kredito įstaigos likvidžiojo turto atsargos turi būti ne mažesnės nei grynasis netenkamų pinigų srautas per 30 kalendorinių nepalankiausių sąlygų laikotarpio dienų.

2023 m. gruodžio 31 d. būklei Banko padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis siekė 310,17% (2022 m. gruodžio 31 d. – 174,5%). Banko grynasis pastovaus finansavimo rodiklis (angl. NSFR – *net stable funding ratio*) 2023 m. gruodžio 31 d. siekė 156,89% (2022 m. gruodžio 31 d. – 170%). Tuo tarpu sverto rodiklis 2023 m. gruodžio 31 d. siekė 4,49% (2022 m. gruodžio 31 d. – 4,71%).

Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, tokie kaip užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos, turės įtakos Banko rezultatui arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas – valdyti rizikos atviras pozicijas, siekiant optimizuoti grąžą. Bankui aktualus buvo tik palūkanų normos rizikos valdymas, nes per finansinius metus nebuvo investuojama į su akcijų kainomis susijusias finansines priemones, o visas piniginis turtas ir įsipareigojimai buvo laikomi eurais.

Palūkanų normos rizika

2023 m. gruodžio 31 d. Bankas neturėjo išvestinių finansinių priemonių palūkanų normos rizikai valdyti. Banko palūkanų normos atotrūkio padėtis yra susijusi su bankinėje knygoje turimų finansinių priemonių palūkanų normomis.

	2023-12-31 (tūkst. eurų)										
	Vienos nakties	iki 1 mėn.	nuo 1 iki 3 mėn.	nuo 3 iki 6 mėn.	nuo 6 mėn. iki 1 m.	nuo 1 iki 2 m.	nuo 2 iki 3 m.	nuo 3 iki 4 m.	nuo 4 iki 5 m.	nuo 5 m.	**Viso**
POVEIKIS GPP* palūkanų normoms padidėjus 2 proc. p.	(43)	131	342	511	(200)	0	0	0	0	0	**741**
POVEIKIS GPP* palūkanų normoms sumažėjus 2 proc. p.	43	(131)	(342)	(511)	200	0	0	0	0	0	**(741)**
POVEIKIS EKV** palūkanų normai padidėjus 2 proc. p.	1	(21)	(137)	(530)	492	50	(170)	(134)	7	101	**(341)**
POVEIKIS EKV** palūkanų normai sumažėjus 2 proc. p.	(2)	11	71	547	(1 031)	(108)	92	74	(17)	(243)	**(606)**

*GPP – grynosios palūkanų pajamos
**EKV – ekonominė kapitalo vertė

Užsienio valiutos rizika

Banko rizikos valdymo politikoje yra numatytas reikalavimas suderinti pinigų srautus iš labai tikėtinų būsimų sandorių kiekviena užsienio valiuta. Bankas nesinaudoja finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką.

Bankas išduoda paskolas klientams tik euro valiuta ir skolinasi taip pat tik euro valiuta. Bankas jokiais kitais būdais nesukuria reikšmingų valiutos pozicijų. Nereikšminga valiutos pozicija galima tik išimtinais atvejais, jeigu klientas mokėtų kita valiuta, kol ji būtų konvertuota į pagrindinę banko valiutą.

Operacinė rizika

Operacinė rizika apibrėžiama kaip nuostolių rizika, atsirandanti dėl neadekvačių ar nesėkmingų vidinių procesų, žmonių ir sistemų ar išorinių įvykių. Banke operacinės rizikos valdymas yra sutelktas į riziką, kylančią iš žmonių, sistemų ir procesų, kuriais Bankas veikia. Tai taip pat apima kitas rizikas, tokias kaip sukčiavimas, teisinė rizika, atitieks rizika, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika, fizinė ar aplinkos rizika.

Papildomai prie operacinės rizikos kapitalo poreikio apskaičiavimo, kuris atliekamas bazinio indikatoriaus metodu, yra įvertinta, ar Bankui perduodant veiklos funkcijas kitiems asmenims reikia papildomo kapitalo poreikio operacinei rizikai pagal antrojo ramsčio (angl. *Pillar 2*) reikalavimus. Apskaičiuodamas minimalų reikalingą kapitalo poreikį operacinei rizikai, Bankas naudoja bazinį metodą. Operacinės rizikos apskaičiavimas taip pat yra vidinio kapitalo įvertinimo proceso dalis. Vertinant operacinę riziką Banke atitinkamai vertinami rizikos apetitas, rizikos tolerancija ir išankstinio įspėjimo apie operacinę riziką riba.

Reguliuojamas kapitalas

Bankas privalo turėti pakankamai kapitalo netikėtiems nuostoliams padengti, užtikrinant Banko gebėjimą laikytis kapitalo pakankamumo reikalavimų ir užtikrinti optimalų kapitalo lygį, siekiant investicijų į portfelio augimą ir apsisaugojimo nuo galimų rizikų. Bankai turi tenkinti šiuos nuosavų lėšų reikalavimus: 4,5% 1 lygio nuosavo kapitalo rodiklį, 6% 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientą bei 8% bendro kapitalo pakankamumo koeficientą. Be minimalaus kapitalo reikalavimo, kuriam ir toliau taikomas 8% normatyvas, bankai turi tenkinti papildomų kapitalo rezervų reikalavimus, apimančius 2,5% kapitalo apsaugos rezervo reikalavimą bei įstaigos specialiojo anticiklinio kapitalo rezervo reikalavimą. Ataskaitos sudarymo datai, Lietuvos banko sprendimu, buvo nustatytas 1% anticiklinio kapitalo rezervo reikalavimas. Bankas nėra išleidęs kapitalo priemonių, priskiriamų prie papildomų 1 lygio priemonių, todėl Banko bendrasis 1 lygio kapitalas nesiskiria nuo 1 lygio kapitalo.

2023 m. gruodžio 31 d. būklei Bankas vykdė visus nuosavų lėšų ir papildomų kapitalo rezervų reikalavimus, o bendro kapitalo pakankamumo rodiklis siekė 17,2%. Platesnė informacija apie Banko rodiklių laikymąsi pateikiama viešai skelbiamoje trečiojo ramsčio (angl. *Pillar 3*) ataskaitoje Banko internetiniame puslapyje https://smebank.lt/veiklos-ataskaitos/.

Lentelėje žemiau pateikiami pagrindiniai Banko veiklos rodikliai 2023 m. gruodžio 31 d.:

Rodiklio pavadinimas	Suma	Rodiklis %
Bendrasis 1 lygio kapitalas	5 225	12,9%
1 lygio kapitalas	5 225	12,9%
2 lygio kapitalas	1 742	-
Bendras kapitalas	6 967	17,2%
Rizikos pozicijų suma	40 423	-

1 PASTABA: Grynosios palūkanų pajamos (sąnaudos)

	2023-12-31	2022-12-31
Palūkanų pajamos		
Paskolos juridiniams asmenims	7 124 483	4 807 938
Palūkanų pajamos	*7 120 578*	*4 726 628*
Efektyvios palūkanų normos koregavimas:		
Paskolų administravimo mokesčiai	*385 690*	*408 635*
Paskolų įsipareigojimo mokesčiai	*39 004*	*24 313*
Sandorių sąnaudos	*(420 789)*	*(351 638)*
Paskolos finansų institucijoms	115 414	43 857
Palūkanų pajamos	*115 348*	*45 399*
Efektyvios palūkanų normos koregavimas:		
Paskolų administravimo mokesčiai	*3 396*	*1 196*
Paskolų įsipareigojimo mokesčiai	*675*	*203*
Sandorių sąnaudos	*(4 005)*	*(2 941)*
Paskolos namų ūkiams	33 636	26 273
Palūkanų pajamos	*32 048*	*25 862*
Efektyvios palūkanų normos koregavimas:		
Paskolų administravimo mokesčiai	*1 530*	*238*
Paskolų įsipareigojimo mokesčiai	*672*	*173*
Sandorių sąnaudos	*(614)*	-
Juridinių asmenų indėliai	-	4 083
Likučiai centriniuose bankuose	15 576	3 465
Finansų institucijų indėliai	-	21
Indėliai kredito institucijose	24 387	-
Namų ūkių indėliai	-	9
Palūkanos iš skolos vertybinių popierių	**129 506**	**-**
Palūkanų pajamų iš viso:	**7 443 002**	**4 885 646**
Palūkanų sąnaudos		
Klientų indėlių sąnaudos	(2 224 222)	(571 696)
Efektyvios palūkanų normos koregavimas:		
Obligacijų palūkanų sąnaudos	(200 000)	(128 302)
Sandorių sąnaudos	(228 767)	(185 251)
Palūkanos už pinigų laikymą Lietuvos banke	-	(23 117)
Palūkanų sąnaudos turtui	(17 776)	(11 453)
Palūkanų sąnaudų iš viso:	**(2 670 765)**	**(919 819)**
Grynosios palūkanų pajamos	**4 772 237**	**3 965 827**

2 PASTABA: Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos (sąnaudos)

	2023-12-31	2022-12-31
Komisinių pajamos		
Delspinigių pajamos	305 190	301 163
Komisinių pajamos iš mokėjimų veiklos	113 525	100 610
Komisinių pajamos iš skolinimo veiklos	70 455	29 476
Kitos komisinių pajamos	4 375	18 450
Komisinių pajamų iš viso:	**493 545**	**449 699**
Komisinių sąnaudos		
Komisinių sąnaudos, susijusios su skolinimo veikla	(354 125)	(187 424)
Komisinių sąnaudos, susijusios su indėlių pritraukimu	(127 524)	(101 717)
Komisinių sąnaudos bankams	(35 923)	(15 943)
Komisinių sąnaudos, susijusios su skolos vertybiniais popieriais	(14 210)	-
Komisinių sąnaudos, susijusios su obligacijomis	(11 714)	(7 548)
Komisinių sąnaudos, susijusios su mokėjimais	(11 022)	-
Komisinių sąnaudų iš viso:	**(554 518)**	**(312 632)**
Grynosios komisinių (sąnaudos)	**(60 973)**	**137 067**

3 PASTABA: 2022 metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos pergrupavimas

Rengiant 2023 metų finansines ataskaitas buvo pergrupuota 2022 metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita: Raisin GmbH sąnaudos už indėlių pritraukimą perkeltos iš komisinių sąnaudų į palūkanų sąnaudas tam, kad būtų tikslingiau atspindėta efektyvioji palūkanų norma. Siekiant išlaikyti palyginamumą tarp šių ir praėjusių finansinių metų, Bankas pergrupavo praėjusių finansinių metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą, išdėstant sumas sekančiai:

Straipsniai	Praėję finansiniai metai po pergrupavimo	Pergrupavimas	Praėję finansiniai metai prieš pergrupavimą
Palūkanų sąnaudos	**(919 819)**		**(734 568)**
Klientų indėlių sąnaudos	*(571 696)*		*(571 696)*
Efektyvios palūkanų normos koregavimas:			
Obligacijų palūkanų sąnaudos	*(128 302)*		*(128 302)*
Sandorių sąnaudos	(185 251)	(185 251)	-
Palūkanos už pinigų laikymą Lietuvos banke	*(23 117)*		*(23 117)*
Palūkanų sąnaudos turtui	*(11 453)*		*(11 453)*
Komisinių sąnaudos	**(312 632)**		**(497 883)**
Komisinių sąnaudos, susijusios su indėlių pritraukimu	*(101 717)*	*185 251*	*(286 968)*
Komisinių sąnaudos, susijusios su skolinimo veikla	*(187 424)*		*(187 424)*
Komisinių sąnaudos bankams	*(15 943)*		*(15 943)*
Komisinių sąnaudos, susijusios su obligacijomis	*(7 548)*		*(7 548)*

4 PASTABA: Grynasis rezultatas iš operacijų vertybiniais popieriais ir kitos bendrosios pajamos

	2023-12-31	2022-12-31
Realizuotas pelnas iš tikrąja verte vertinamų skolos vertybinių popierių	505 958	-
Realizuoti (nuostoliai) iš tikrąja verte vertinamų skolos vertybinių popierių	(13 722)	-
Grynasis rezultatas iš operacijų vertybiniais popieriais	**492 236**	**-**
Tikrosios vertės pasikeitimas per metus	541 490	-
Perklasifikavimas į pelną (nuostolius)	(492 236)	-
Nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte	**49 254**	**-**
Atidėtasis pelno mokestis	(7 388)	-
Viso bendrųjų pajamų	**41 866**	**-**

5 PASTABA: Kitos veiklos pajamos (sąnaudos)

	2023-12-31	2022-12-31
Narystės mokesčiai	(4 215)	(4 680)
Nuotolinės identifikavimo paslaugos	(1 495)	(189)
Internetinės atitikties sąnaudos	(68 610)	(12 168)
Pajamos (sąnaudos) iš prekybai laikomo finansinio turto ir įsipareigojimų	3 619	-
Valiutų konvertavimo pokyčiai	451	(181)
Kitos veiklos pajamos (sąnaudos)	(28 903)	25 563
Iš viso:	**(99 153)**	**8 345**

6 PASTABA: Personalo sąnaudos

	2023-12-31	2022-12-31
Darbo užmokesčio ir susijusių mokesčių sąnaudos	3 051 655	1 743 243
Socialinio draudimo sąnaudos	65 858	33 823
Akcijų opcionų sąnaudos	90 290	-
Atostoginių kaupinių sąnaudos	62 686	39 655
Kitos su personalu susijusios sąnaudos	10 775	8 432
Iš viso:	**3 281 264**	**1 825 153**

2023 m. akcijų opcionai skirti vienam darbuotojui 39 mėnesių įgijimo terminui. 2023 m. gruodžio 31 d. galiojusių akcijų pasirinkimo sandorių likęs sutartinio galiojimo laikas buvo 28 mėnesiai. Viso suteikta teisė po įsigijimo laikotarpio pabaigos neatlygintinai įsigyti 70 000 Banko akcijų, įvertintų tikrąja verte akcijų pasirinkimo sandorio suteikimo dieną, atitinkamas sąnaudas bei rezervą pripažįstant proporcingai per galiojimo laikotarpį.

Akcijų pasirinkimo sandorių tikroji vertė nustatyta vertinant galimus ateities rezultatus, įvertinant tuos rezultatus tikimybe ir diskontuojant rezultatus iki dabartinės vertės. Tikėtina akcijos vertė nustatyta netiesioginiu *Black Scholes* metodu, Banko akcijų kainą nustatant lyginant su atitinkamų palyginamų rinkos subjektų akcijų kainomis.

7 PASTABA: Administracinės sąnaudos

	2023-12-31	2022-12-31
IT ir kitų komunikacijų sąnaudos	334 508	232 108
PVM ir kitų mokesčių sąnaudos	331 946	232 408
Lietuvos banko skirta bauda	170 000	-
Teisinės paslaugos ir konsultacijos	131 866	127 391
Turto nuomos ir patalpų išlaikymo sąnaudos	78 611	35 542
Marketingo sąnaudos	74 187	104 839
Transporto sąnaudos	37 125	21 368
Finansinės apskaitos sąnaudos	11 386	29 951
Finansinių ataskaitų audito sąnaudos	18 000	16 000
Komandiruočių sąnaudos	5 870	3 219
Konsultacijos ir nefinansinio audito sąnaudos	2 380	19 890
Kitos sąnaudos	101 617	69 714
Iš viso:	**1 297 496**	**892 430**

8 PASTABA: Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2023-12-31	2022-12-31
Lėšos Lietuvos centriniame banke		
Sąskaitos centriniame banke	4 595 265	28 196 294
Privalomosios atsargos vietos valiuta, bendroji vertė	953 000	731 000
Atidėjinys vertės sumažėjimui	(555)	(2 893)
Lėšos centriniame banke, bendroji vertė	**5 547 710**	**28 924 401**
Lėšos komerciniuose bankuose		
Bendroji vertė	128 648	242 210
Atidėjinys vertės sumažėjimui	(1 081)	(84)
Lėšos komerciniuose bankuose, bendroji vertė	**127 567**	**242 126**
Iš viso:	**5 675 277**	**29 166 527**

Lietuvos banke laikomos privalomosios atsargos kiekvieną ketvirtį apskaičiuojamos turimų ne pinigų finansų įstaigų, kurioms taikomi privalomųjų atsargų reikalavimai, indėlių iki 2 metų taikant nustatytą privalomųjų atsargų normą. Nuo 2015 m. sausio 1 d. taikoma 1% privalomųjų atsargų norma. Privalomosios atsargos yra laikomos Lietuvos banke kaip indėliai iki pareikalavimo. Bankas gali laisvai disponuoti Lietuvos banko atsiskaitomojoje sąskaitoje laikomomis lėšomis, kurių vidurkis per visą laikymo laikotarpį negali būti mažesnis už apskaičiuotas privalomąsias atsargas.

Likučiai laikomi kredito įstaigų ir kitų finansų įstaigų sąskaitose bei lėšos centriniame banke priskiriamos 1 pakopos finansiniam turtui. Likučių kredito įstaigų ir kitų finansų įstaigų sąskaitose sudėtis pagal bankų kredito reitingą pateikiama žemiau:

Reitingas	2023-12-31	2022-12-31
Nuo A- iki A+	104 852	240 887
Neturi išorinio kredito reitingo (vidinis vertinimas – Standartinės rizikos)	23 796	1 323
Iš viso:	**128 648**	**242 210**

9 PASTABA: Skolos vertybiniai popieriai

	2023-12-31	2022-12-31
Skolos vertybiniai popieriai, vertinami tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas		
Skolos vertybinių popierių nominali vertė	28 167 100	-
Skolos vertybinių popierių tikrosios vertės sumažėjimas	(440 128)	-
Sukauptos skolos vertybinių popierių kupono palūkanos	89,042	-
Skolos vertybinių popierių vertės sumažėjimas (-)	(2 782)	-
Skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, bendroji vertė	**27 813 232**	**-**
Skolos vertybiniai popieriai, vertinami amortizuota savikaina		
Skolos vertybinių popierių nominali vertė	500 000	-
Sukauptos skolos vertybinių popierių kupono palūkanos	21 853	-
Skolos vertybinių popierių vertės sumažėjimas (-)	(2 609)	-
Skolos vertybinių popierių, vertinamų amortizuota savikaina, bendroji vertė	**519 244**	**-**
IŠ VISO SKOLOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ:	**28 332 476**	**-**

Vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, sudaro šių valstybių vertybiniai popieriai:

	2023-12-31	2022-12-31
Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai	8 124 891	-
ES šalių vyriausybių vertybiniai popieriai	19 688 341	-
	27 813 232	**-**

Skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte per kitas bendrąsias pajamas, tikroji vertė 2023 m gruodžio 31 d. nustatyta remiantis oficialių kotiruočių pirkimo-pardavimo vidutinėmis kainomis.

Vertybinius popierius, vertinamus amortizuota savikaina, sudaro šių valstybių vertybiniai popieriai:

	2023-12-31	2022-12-31
ES kredito įstaigų vertybiniai popieriai	519 244	-
	519 244	**-**

Vertybinių popierių, vertinamų amortizuota savikaina, palūkanų norma buvo fiksuota – 7,75%.

10 PASTABA: Klientams suteiktos paskolos

	2023-12-31	2022-12-31
Suteiktos paskolos klientams	80 174 006	62 606 109
Sukauptos palūkanos	310 469	239 845
Tikrosios vertės koregavimas	33 803	132 809
Sandorių išlaidos	501 546	565 870
Balansinė vertė	**81 019 824**	**63 544 633**
Atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos	(764 588)	(275 872)
Iš viso:	**80 255 236**	**63 268 761**

Atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos per 2023 metus sudarė 488 716 Eur.

Bankas yra suteikęs paskolų Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos klientams. Suteiktų paskolų pasiskirstymas geografiniu požiūriu pateikiamas lentelėje žemiau:

	2023-12-31				Iš viso
	Lietuva	Latvija	Estija	Suomija	
Suteiktos paskolos klientams	74 478 357	2 545 832	1 153 181	1 996 636	80 174 006
Sukauptos palūkanos	301 363	4 645	3 771	690	310 469
Tikrosios vertės koregavimas	31 057	2 746	-	-	33 803
Sandorių išlaidos	479 719	10 033	5 779	6 015	501 546
Balansinė vertė	**75 290 496**	**2 563 256**	**1 162 731**	**2 003 341**	**81 019 824**
Atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos	(721 283)	(40 063)	(3 242)	-	(764 588)
Iš viso:	**74 569 213**	**2 523 193**	**1 159 489**	**2 003 341**	**80 255 236**

	2022-12-31				Iš viso
	Lietuva	Latvija	Estija	Suomija	
Suteiktos paskolos klientams	60 557 563	337 925	586 950	1 123 671	62 606 109
Sukauptos palūkanos	232 646	62	6 060	1 077	239 845
Tikrosios vertės koregavimas	107 304	6 002	19 503	-	132 809
Sandorių išlaidos	559 129	-	-	6 741	565 870
Balansinė vertė	**61 456 642**	**343 989**	**612 513**	**1 131 489**	**63 544 633**
Atidėjinys vertės sumažėjimui dėl kredito rizikos	(189 265)	(47 676)	(38 811)	(120)	(275 872)
Iš viso:	**61 267 377**	**296 313**	**573 702**	**1 131 369**	**63 268 761**

11 PASTABA: Ilgalaikis nematerialusis ir ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas 2023 m.	**Pagrindinė programinė įranga**	**Papildoma programinė įranga**	**Kitas nematerialus turtas**	**Nematerialaus turto iš viso**
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje	**1 220 735**	**15 576**	**276 859**	**1 513 170**
a) Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigijimo savikaina				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	1 611 312	27 828	276 859	1 915 999
Finansinių metų pokyčiai:				
- turto įsigijimas	1 150 603	3 449	(132 263)	1 021 789
- turto perleidimas	-	-	-	-
Finansinių metų pabaigoje	**2 761 915**	**31 277**	**144 596**	**2 937 788**
b) Amortizacija				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	390 577	12 252	-	402 829
Finansinių metų pokyčiai:				
- finansinių metų amortizacija	435 035	9 729	-	444 764
Finansinių metų pabaigoje	**825 612**	**21 981**	**-**	**847 593**
c) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje (a) - (b)	**1 936 303**	**9 296**	**144 596**	**2 090 195**

Ilgalaikis nematerialusis turtas 2022 m.	Pagrindinė programinė įranga	Papildoma programinė įranga	Kitas nematerialus turtas	Nematerialaus turto iš viso
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje	**1 094 728**	**20 959**	**3 781**	**1 119 468**
a) Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigijimo savikaina				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	1 203 040	24 828	3 781	1 231 649
Finansinių metų pokyčiai:				
- turto įsigijimas	448 272	3 000	273 078	724 350
- turto perleidimas	(40 000)	-	-	(40 000)
Finansinių metų pabaigoje	**1 611 312**	**27 828**	**276 859**	**1 915 999**
b) Amortizacija				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	108 312	3 869	-	112 181
Finansinių metų pokyčiai:				
- finansinių metų amortizacija	282 265	8 383	-	290 648
Finansinių metų pabaigoje	**390 577**	**12 252**	**-**	**402 829**
c) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje (a) - (b)	**1 220 735**	**15 576**	**276 859**	**1 513 170**

2023 m. gruodžio 31 d. ir 2022 m. gruodžio 31 d. Bankas neturėjo visiškai amortizuoto nematerialaus ir materialaus turto, tačiau naudojamo veikloje.

Ilgalaikis materialusis turtas 2023 m.	Įranga	Kompiuteriai	Mašinos ir įrengimai	Materialaus turto iš viso
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje	**13 543**	**23 198**	**658**	**37 399**
a) Ilgalaikis materialusis turtas įsigijimo savikaina				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	15 610	42 579	1 050	59 239
Finansinių metų pokyčiai:				
- turto įsigijimas	6 065	29 364	2 983	38 412
Finansinių metų pabaigoje	**21 675**	**71 943**	**4 033**	**97 651**
b) Nusidėvėjimas				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	2 067	19 381	392	21 840
Finansinių metų pokyčiai:				
- finansinių metų nusidėvėjimas	6 287	18 467	433	25 187
Finansinių metų pabaigoje	**8 354**	**37 848**	**825**	**47 027**
c) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje (a) - (b)	**13 321**	**34 095**	**3 208**	**50 624**

Ilgalaikis materialusis turtas 2022 m.	Įranga	Kompiuteriai	Mašinos ir įrengimai	Materialaus turto iš viso
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje	**721**	**24350**	**283**	**25 354**
a) Ilgalaikis materialusis turtas įsigijimo savikaina				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	824	31 067	364	32 255
Finansinių metų pokyčiai:				
- turto įsigijimas	14 786	11 512	686	26 984
Finansinių metų pabaigoje	**15 610**	**42 579**	**1 050**	**59 239**
b) Nusidėvėjimas				
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	103	6717	81	6901
Finansinių metų pokyčiai:				
- finansinių metų nusidėvėjimas	1 964	12 664	311	14 939
Finansinių metų pabaigoje	**2 067**	**19 381**	**392**	**21 840**
c) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje (a) - (b)	**13 543**	**23 198**	**658**	**37 399**

12 PASTABA: Teisė naudoti turtą ir nuomos įsipareigojimai

Naudojimo teise valdomo turto balansinė vertė 2023 m. ir 2022 m. bei judėjimas per metus atskleistas lentelėse žemiau:

Naudojimo teise valdomas turtas 2023 m.	Transporto priemonės	Nuomojamos patalpos	Iš viso
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje	**50 910**	**307 169**	**358 079**
a) Naudojimo teise valdomo turto balansinė vertė			
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	69 117	380 481	449 598
Finansinių metų pokyčiai:			
- turto įsigijimas	82 832	-	82 832
- naudojimo teisės sutarties sąlygų keitimas	(68 505)	39 087	(29 418)
Finansinių metų pabaigoje	**83 444**	**419 568**	**503 012**
b) Nusidėvėjimas			
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	18 207	73 312	91 519
Finansinių metų pokyčiai:			
- finansinių metų nusidėvėjimas	(8 669)	87 200	78 531
Finansinių metų pabaigoje	**9 538**	**160 512**	**170 050**
c) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje (a) - (b)	**73 907**	**259 056**	**332 962**
Diskonto norma	6,81%	6,10 %	
Nuomos terminas	5 metai	3 metai	

Naudojimo teise valdomas turtas 2022 m.	Transporto priemonės	Nuomojamos patalpos	Iš viso
Likutinė vertė praėjusių finansinių metų pabaigoje	**85 552**	**361 812**	**447 364**
a) Naudojimo teise valdomo turto balansinė vertė			
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	90 055	412 197	502 252
Finansinių metų pokyčiai:			
- turto įsigijimas	-	18 668	18 668
- naudojimo teisės sutarties sąlygų keitimas	(20 937)	-	(20 937)
Finansinių metų pabaigoje	**69 118**	**430 865**	**499 983**
b) Nusidėvėjimas			
Praėjusių finansinių metų pabaigoje	4 503	50 385	54 888
Finansinių metų pokyčiai:			
- finansinių metų nusidėvėjimas	13 704	73 312	87 016
Finansinių metų pabaigoje	**18 207**	**123 697**	**141 904**
c) Likutinė vertė finansinių metų pabaigoje (a) - (b)	**50 911**	**307 168**	**358 079**
Diskonto norma	1,88%	3,15% ir 4,20%	
Nuomos terminas	Ilgiau nei 5 metai	Ilgiau nei 5 metai	

Nuomos įsipareigojimų balansinė vertė ir jų judėjimas per laikotarpį:

	2023 m.	2022 m.
Sausio 1 d.	**360 409**	**443 748**
Įsigijimai	82 832	18 668
Palūkanų padidėjimas	17 766	11 546
Mokėjimai	(127 710)	(92 906)
Mokėjimų ir sutarties terminų pakeitimas	39 701	(20 647)
Nutraukimai	(46 928)	-
Gruodžio 31 d.	**326 070**	**360 409**
Trumpalaikiai įsipareigojimai	*94 960*	*84 699*
Ilgalaikiai įsipareigojimai	*231 110*	*275 710*

2021 metų gruodžio 31 d. buvo nutraukta galiojanti patalpų nuomos sutartis ir pasirašyta nauja, galiojanti iki 2026 m. gruodžio 31 d. 2023 metais baudų ar nutraukimo mokesčių nebuvo taikoma.

2022 m. kovo 24 d. pakeista automobilio nuomos sutartis pratęsiant galiojimo terminą iki 2027 metų balandžio 1 d. ir sumažinant nuomos mokestį iki 1 100 eurų. 2023 metais pasirašyta nauja automobilio nuomos sutartis 5 metų laikotarpiui.

13 PASTABA: Kiti įsipareigojimai

	2023 m.	2022 m.
Mokėtini mokesčiai	519 697	26 117
Atostoginių kaupiniai	194 020	72 871
Kiti įsipareigojimai	184 072	33 954
Įsipareigojimai tiekėjams	121 481	234 892
Tranzitinės sąskaitos likutis išoriniams mokėjimams	108 762	179 002
Mokėtinas EIF garantijos mokestis	107 807	48 502
Sukauptos sąnaudos	103 723	97 273
Įsipareigojimai susijusioms šalims	97 289	72 497
Mokėtinas INVEGA garantijos mokestis	32 558	-
Mokėtina suma valdžios institucijoms	13 824	959
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	1 075	3 888
Viso:	**1 484 308**	**769 955**

Mokėtini mokesčiai apima įsipareigojimus INVEGAI – grąžintina iš klientų atgautų lengvatinių paskolų ir palūkanų suma pagal valstybės pagalbos programą „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą“. Plačiau apie nebalansinius įsipareigojimus pateikiama 19 pastaboje.

14 PASTABA: Pelno mokestis ir atidėtasis mokesčio turtas

	2023 m.	2022 m.
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	-	(28 441)
Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos	7 440	-
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	96 064	(47 802)
Praėjusio ataskaitinio laikotarpio atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	(7 225)	-
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	**96 279**	**(76 243)**

	2023 m.	2022 m.
Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį	**(569 518)**	**771 895**
Mokestis apskaičiuojamas taikant 15%	85 428	(115 784)
Neapmokestinamosios pajamos	45 778	45 174
Neleidžiami atskaitymai	(50 270)	(7 433)
Parama	300	1 800
Praėjusių ataskaitinių metų atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	215	-
Atidėtasis pelno mokestis dėl kitų bendrųjų pajamų	7 388	-
Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos	7 440	-
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos) kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje	**96 279**	**(76 243)**

Apskaitytos pelno mokesčio pajamos (sąnaudos) už metus gali būti suderintos su pelno mokesčio sąnaudų suma, gauta taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą pelnui prieš apmokestinimą:

	2023 m.	2022 m.
Pelnas (nuostoliai) prieš pelno mokestį	**(569 518)**	**771 895**
Neapmokestinamos pajamos	(305 190)	(301 162)
Neleidžiami atskaitymai	335 081	49 931
Iš viso apmokestinamojo pelno (nuostolių)	**(539 627)**	**520 664**
Tarifas	15%	15%
Atidėtasis pelno mokestis nuo mokestinių nuostolių	80 944	11 457
Atidėtasis pelno mokestis nuo mokestinių nuostolių praėjusio ataskaitinio laikotarpio	(6 754)	-
Atidėtasis pelno mokestis nuo teisės naudoti turtą	(49 944)	(53 713)
Atidėtasis pelno mokestis nuo nuomos įsipareigojimo	48 911	54 061
Atidėtasis pelno mokestis nuo praėjusio ataskaitinio laikotarpio sukauptų sąnaudų	(472)	-
Atidėtasis pelno mokestis nuo sukauptų sąnaudų	(732)	(190)
Atidėtasis pelno mokestis dėl ilgalaikio turto	3 555	(24 947)
Atidėtasis pelno mokestis dėl kitų bendrųjų pajamų	(7 388)	-
Iš viso atidėtojo pelno mokesčio turto	**68 119**	**(13 331)**
Atidėtojo pelno mokesčio turto laikotarpio pradžioje	**(13 331)**	**34 470**
Atidėtojo pelno mokesčio turto laikotarpio pabaigoje	**68 119**	**(13 331)**

15 PASTABA: Kitas turtas

	2023-12-31	2022-12-31
Gautinos sumos iš susijusių asmenų	92	18 412
Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos	89 731	113 914
Sumokėti avansai tiekėjams	79 518	-
Kitas turtas	104 913	8 075
Kito turto iš viso:	**274 254**	**140 401**

Sukauptas pajamas ir būsimųjų laikotarpių išlaidas sudarė ateinančių laikotarpių išlaidos iš lengvatinių paskolų pagal valstybės pagalbos programą „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą“, taip pat darbuotojų sveikatos draudimo išlaidos bei narystės.

16 PASTABA: Klientų indėliai

Indėliai Banke yra priimami vietinėje rinkoje ir naudojantis trečiųjų šalių paslaugomis. Nuo 2021 m. birželio mėnesio turėjęs pilnai funkcionuojantį indėlių surinkimo procesą per „Zinspilot“ platformą (nuo 2021 m. liepos mėnesio valdomą Raisin GmbH), Bankas priėmė sprendimą pradėti bendradarbiavimą su nauja indėlių surinkimo platforma. Raisin GmbH valdoma antroji platforma „Weltsparen“ buvo pradėta naudoti 2022 m. liepos mėnesį. Surinkti indėliai apskaitomi Banko pagrindinėje sistemoje, jiems taikomos fiksuotos palūkanų normos. Vidutinė palūkanų norma mokama už indėlius 2023 m. buvo 3,78% (2022 m. – 1,92%).

	2023-12-31				
	„Zinspilot“	**„Weltsparen“**	**Lietuvos indėlininkai**	**Užsienio indėlininkai**	**Iš viso**
Terminuoti indėliai	1 443 240	92 173 895	486 500	-	94 103 635
Indėliai iki pareikalavimo	-	-	8 943 597	1 520 608	10 464 205
Sukauptos palūkanos klientams	21 625	1 463 533	8 608	-	1 493 766
Sandorių išlaidos	(1 130)	(161 291)	-	-	(162 421)
Vidutinė palūkanų norma	*2,73%*	*3,81%*	*4,10%*	-	*3,78%*
	1 463 735	**93 476 137**	**9 438 705**	**1 520 608**	**105 899 185**

	2022-12-31				
	„Zinspilot“	**„Weltsparen“**	**Lietuvos indėlininkai**	**Užsienio indėlininkai**	**Iš viso**
Terminuoti indėliai	24 006 839	48 304 811	-	-	72 311 650
Indėliai iki pareikalavimo	-	-	11 713 058	1 072 773	12 785 831
Sukauptos palūkanos klientams	109 937	232 568	-	-	342 505
Sandorių išlaidos	(13 501)	(44 132)	-	-	(57 633)
Vidutinė palūkanų norma	*0,90%*	*2,44%*	-	-	*1,92%*
	24 103 275	**48 493 247**	**11 713 058**	**1 072 773**	**85 382 353**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymu, Bankas privalo mokėti metinius įnašus į indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo fondą. 2023 metais šios sąnaudos sudarė 91 524 eurų (2022 metais – 65 684 eurų) ir yra klasifikuojamos kaip paslaugų ir komisinių sąnaudos bendrųjų pajamų ataskaitoje. Nuo 2015 m. yra draudžiami visi indėliai, kurie yra indėlių draudimo objektas pagal teisės aktų reikalavimus ir kurių suma neviršija 100 tūkst. eurų.

17 PASTABA: Skolos vertybinių popierių įsipareigojimai

2022 m. rugsėjo 21 d. papildomu susitarimu prie 2021 m. liepos 15 d. subordinuotųjų obligacijų pasirašymo sutarties, susitarta dėl Banko išleistų 1 500 vienetų 1 000 eurų vertės nematerialiųjų, ne viešai prekiaujamų subordinuotų obligacijų emisijos pakeitimų. Išleistų obligacijų terminas ilginamas iki 2029 m. spalio 1 d., o metinė palūkanų norma keičiama iš 7% į 10%. Palūkanos išmokamos kas tris mėnesius.

2022 m. rugsėjo 5 d. Bankas papildomai išleido 500 vienetų 1 000 eurų vertės nematerialiųjų, ne viešai prekiaujamų, subordinuotų obligacijų emisiją. Išleistos obligacijos yra 7 metų trukmės su 10% metinėmis palūkanomis, kurios išmokamos kas tris mėnesius. Jos atitinka 2 lygio kapitalo reikalavimus ir priskiriamos į skaičiuotiną Banko kapitalą.

Visoms Banko išleistoms obligacijoms įkeitimas nėra taikomas.

2023 m. gruodžio 31 d. Banko įsipareigojimus, susijusius su obligacijomis, sudarė:

	2023-12-31	2022-12-31
Išleistos obligacijos	2 000 000	2 000 000
Sukauptos palūkanos	-	70 260
Sukauptos išlaidos, susijusios su obligacijų išleidimu	(47 857)	(59 571)
Viso skolos vertybinių popierių	**1 952 143**	**2 010 689**

18 PASTABA: Nuosavybė

	2023-12-31	Akcijos nominali vertė eurais	2022-12-31
Įstatinio kapitalo struktūra praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:			
Paprastosios akcijos	3 500 000	1	3 500 000
Atsargos kapitalas	2 000 000		500 000
Iš viso:	**5 500 000**		**4 000 000**
Įstatinio kapitalo struktūra ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:			
Paprastosios akcijos	3 500 000	1	3 500 000
Atsargos kapitalas	3 800 000		2 000 000
Iš viso:	**7 300 000**		**5 500 000**

Bankas neturi jokios kitos rūšies akcijų nei aukščiau paminėtas paprastąsias vardines. 2023 m. gruodžio 31 d. turimas Banko kapitalas yra pilnai apmokėtas.

Bankas per 2023 m. neįsigijo ir neperleido nuosavų akcijų, taip pat neturėjo įsigijęs savo akcijų nei 2023 m., nei 2022 m. gruodžio 31 d.

Atsargos kapitalas

2021 m. gruodžio 20 d. akcininkų piniginiais įnašais buvo sukurtas 500 000 eurų Banko atsargos kapitalas. 2022 m. visuotinių akcininkų susirinkimų metu (2022 m. vasario 15 d., gegužės 11 d. ir rugpjūčio 8 d.) buvo nuspręsta didinti Banko atsargos kapitalą – po 500 000 eurų kiekvieno susirinkimo metu. 2023 m. visuotinių akcininkų susirinkimų metu atsargos kapitalas papildomai padidintas 1 800 000 eurų (2023 m. kovo 3 d. – 500 000 eurų, 2023 m. spalio 2 d. – 1000 000 eurų, 2023 m. gruodžio 27 d. – 300 000 eurų). 2023 m. gruodžio 31 dienai iš viso akcininkų piniginiais įnašais buvo sukurta 3 800 000 eurų Banko atsargos kapitalo (atsargos rezervo), kurio paskirtis – garantuoti Banko finansinį stabilumą.

Privalomasis rezervas

2023 m. gruodžio 31 d. Banke iš 2022 metų nepaskirstytojo pelno buvo suformuotas 22 347 eurų privalomasis rezervas. Pagal Lietuvos Respublikos įstatymus Bankas privalo suformuoti privalomąjį rezervą. Į jį Bankas kasmet privalo pervesti 5% grynojo pelno, apskaičiuojamo pagal Lietuvos Respublikoje finansinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, kol rezervas pasieks 10% įstatinio kapitalo.

Pelno paskirstymo ataskaitos projektas

	2023 m.
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) už ankstesnius metus	**424 589**
Grynasis ataskaitinių metų nuostolis	(473 239)
Nepaskirstytasis pelnas	**(48 650)**
Įmoka į privalomąjį rezervą	-
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai):	**(48 650)**

19 PASTABA: Nebalansinis turtas ir įsipareigojimai bei neapibrėžtumai

2023 m. gruodžio 31 d. Bankas buvo įsipareigojęs suteikti 14 111 021 eurų vertės paskolų (2022 m. gruodžio 31 d. – 8 530 784 eurų).

Bankas veikia kaip finansų tarpininkas skolindamas iš INVEGOS gautas lėšas nuo Rusijos karo Ukrainoje nukentėjusiems ūkininkams ir žemės ūkio bendrovėms. Tokio vadovybės vertinimo pagrindas yra sutartis su INVEGA, kurioje apibrėžta, kad Bankas

yra finansų tarpininkas, kuris išskolina iš INVEGOS gautas lėšas, nepriima galutinių sprendimų dėl suteiktų lėšų suteikimo paskolų gavėjams bei Bankui nekyla finansinių ar ne finansinių įsipareigojimų dėl paskolos gavėjo nemokumo. Kadangi suteikiant paskolas pagal minėtą finansinę priemonę Bankas veikia kaip finansų tarpininkas, taikant TFAS nuostatas paskolų gavėjų iš fondo gautos lėšos ir iš paskolos gavėjų gautinos paskolų įmokos Banko finansinėje apskaitoje nėra apskaitomos ir finansinėse ataskaitose nėra atskleidžiamos. Bankas pagal minėtą finansinę priemonę kaip tarpininkas buvo išskolinęs 14 mln. eurų. 2023 m. gruodžio 31 d. išskolintų paskolų likutis siekė 13,5 mln. eurų.

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per trejus poataskaitinių mokestinių metų iš eilės einančius metus patikrinti finansines knygas ir apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Banko vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų kilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

2024 m. sausio – kovo mėn. Lietuvos bankas vykdė planinį Banko patikrinimą Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos (PPTF) klausimais. Finansinių ataskaitų išleidimo dieną Bankas nėra gavęs jokios informacijos apie galimas poveikio priemones, tad jokių atitinkamų sąnaudų nėra sukaupęs. Šiuo metu Banko vadovybė, atsižvelgdama į Lietuvos banko patikrinimo metu gautus pastebėjimus, atlieka tam tikrus pokyčius, siekiant gerinti Banko veiklą.

20 PASTABA: Tikroji vertė

	Apskaitinė vertė	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso:
Finansinis turtas 2023-12-31:					
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5 675 277	5 675 277	-	-	5 675 277
Klientams suteiktos paskolos	80 255 236	-	80 255 236	-	80 255 236
Skolos vertybiniai popieriai	28 332 476	28 332 476	-	-	28 332 476
Kitas turtas	274 254	-	-	274 254	274 254
Finansiniai įsipareigojimai 2023-12-31:					
Klientams mokėtinos sumos	105 899 185	-	105 899 185	-	105 899 185
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	1 952 143	-	1 952 143	-	1 952 143
Finansinės nuomos įsipareigojimai	326 070	-	-	326 070	326 070
Kiti įsipareigojimai	1 484 308	-	-	1 484 308	1 484 308

	Apskaitinė vertė	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso:
Finansinis turtas 2022-12-31:					
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	29 166 527	29 166 527	-	-	29 166 527
Klientams suteiktos paskolos	63 268 761	-	63 268 761	-	63 268 761
Kitas turtas	140 401	-	-	140 401	140 401
Finansiniai įsipareigojimai 2022-12-31:					
Klientams mokėtinos sumos	85 382 353	-	85 382 353	-	85 382 353
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	2 010 689	-	2 010 689	-	2 010 689
Finansinės nuomos įsipareigojimai	360 409	-	-	360 409	360 409
Kiti įsipareigojimai	769 955	-	-	769 955	769 955

21 PASTABA: Sandoriai su susijusiomis šalimis

Susijusiomis šalimis yra laikomi akcininkai, darbuotojai, Valdybos nariai, jų artimi šeimos nariai ir įmonės, kurias jie tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar kelis tarpininkus kontroliuoja arba yra kontroliuojamos, ar yra valdomos bendrai su Banku, ir šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių vykdyti kontrolę arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus.

Per 2023 ir 2022 metus vykdant įprastinę veiklą buvo sudarytas tam tikras skaičius sandorių su susijusiomis šalimis. Šie sandoriai atskleisti lentelėse žemiau:

2023 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
Akcininkai	-	-	-	-
Įmonė A	606 055	68 601	180	97 289
Įmonė B	-	692 747	617 320	-
Kitos susijusios įmonės	248 401	2 378	714	(40 742)
Iš viso:	**854 456**	**763 726**	**618 214**	**56 547**

2022 m.	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos
Akcininkai	-	-	-	-
Įmonė A	1 044 568	73 644	2 919	72 497
Įmonė B	-	234 108	1 795 884	-
Kitos susijusios įmonės	284 390	1 284	16 826	32 190
Iš viso:	**1 328 958**	**309 036**	**1 815 629**	**104 687**

2023 m., kaip ir 2022 m., didžiąją pirkimų dalį sudarė pardavimų tarpininkavimo ir konsultavimo paslaugos. Tarpininkavimo ir konsultavimo paslaugų sąnaudos atitinka ištiestosios rinkos principu nustatytą rinkos kainą tarp susijusių šalių.

2023 m.	Suteiktos paskolos	Palūkanų pajamos	Gautos paskolos	Palūkanų sąnaudos
Akcininkai	-	-	-	-
Įmonė A	841 026	151 248	-	-
Įmonė B	2 400 000	234 466	-	-
Kitos susijusios įmonės	-	-	-	-
Iš viso:	**3 421 026**	**385 714**	-	-

2022 m.	Suteiktos paskolos	Palūkanų pajamos	Gautos paskolos	Palūkanų sąnaudos
Akcininkai	-	-	-	-
Įmonė A	1 400 000	173 571	-	-
Įmonė B	2 400 000	71 707	-	-
Kitos susijusios įmonės	-	-	-	-
Iš viso:	**3 800 000**	**245 278**	-	-

Banko vadovų darbo užmokesčio sąnaudos

Informacija apie išmokas Banko Valdybos nariams, administracijos vadovui ir pagrindiniam vadovaujančiam personalui per 2023 m. ir 2022 m. pateikiama lentelėje žemiau:

	2023 m.	2022 m.
Banko Valdybos nariams ir pagrindiniam vadovaujančiam personalui priskaičiuotos sumos:		
Banko Valdybos nariai	364 568	274 530
Kitas pagrindinis vadovaujantis personalas	1 111 743	593 748
Iš viso:	**1 476 311**	**868 278**

2023 metais vidutinis vadovų skaičius buvo – 19 (2022 m. – 14).

22 PASTABA: Poataskaitiniai įvykiai

Lietuvos banko planinis patikrinimas

2024 m. sausio – kovo mėn. Lietuvos bankas vykdė planinį Banko patikrinimą Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos (PPTF) klausimais. Šiuo metu Banko vadovybė, atsižvelgdama į Lietuvos banko patikrinimo metu gautus pastebėjimus, atlieka tam tikrus pokyčius, siekiant gerinti Banko veiklą.

Lietuvos banko priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesas (SREP)

Atsižvelgdama į atlikto priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (angl. *Supervisory Review and Evaluation Process*, SREP) rezultatus, Lietuvos banko valdyba Bankui nustatė 5,55% bendros pagal riziką įvertintų pozicijų sumos papildomo kapitalo reikalavimo dydį.

Atsižvelgiant į papildomo kapitalo reikalavimo dydį, patvirtinti šie minimalūs SREP nuosavų lėšų reikalavimai:

- 7,62% Banko bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas;
- 10,16% Banko 1 lygio kapitalo pakankamumo koeficientas;
- 13,55% Banko bendro SREP kapitalo pakankamumo koeficientas.

Be šių reikalavimų, Bankui rekomenduota papildomai turėti 1% antros pakopos gairių (angl. *P2G*) kapitalo dydį.

Banko atsargos kapitalas

2024 m. sausio mėn. akcininkai įnešė papildomai 1 000 tūkst. eurų į Banko atsargos kapitalą.

2024 m. vasario mėn. Banko atsargos kapitalas papildomai padidintas 300 tūkst. eurų piniginiu akcininkų įnašu.

2024 m. kovo mėn. Banko atsargos kapitalas papildomai padidintas 300 tūkst. eurų piniginiu akcininkų įnašu.

Po finansinių metų pabaigos iki šių finansinių ataskaitų patvirtinimo neįvyko jokių kitų poataskaitinių įvykių, kurie turėtų įtakos finansinėms ataskaitoms ar turėtų būti atskleisti finansinėse ataskaitose 2023 m. gruodžio 31 d.

Šios finansinės ataskaitos sudarytos 2024 m. balandžio 11 d.

pasirašyta el. parašu	*pasirašyta el. parašu*
Administracijos vadovas	Finansų vadovė
Virginijus Doveika	Julija Tankeliūnaitė